

***PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W ŚREMIE***

***Ocena stanu sanitarnego
i sytuacji epidemiologicznej powiatu śremskiego
w roku 2023***

*mgr Urszula Sitnicka
Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Śremie*

.....
opracował

Śrem, dnia 14 marca 2024 r.

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp	3
II.	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	4
III.	Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Żywności, Żywności i Przedmiotów Użytku	13
IV.	Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Komunalnej	23
V.	Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Pracy	43
VI.	Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży	49
VII.	Główne zagadnienia realizowane w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	58
VIII.	Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia	68
IX.	Działalność kontrolno-represyjna	81
X.	Wnioski	82

I. Wstęp

Celem głównym działalności w 2023 r. było doskonalenie nadzoru sprawowanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną z wykorzystaniem usług cyfrowych.

Zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r., poz. 338 ze zm.) tutejszy organ sprawuje nadzór nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie realizowali obowiązki statutowe wynikające w szczególności z w/w ustawy oraz innych przepisów wykorzystywanych w realizacji powierzonych zadań. Obejmują one zapobieganie powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych, poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia nad bezpieczeństwem żywności i żywienia, a także bezpieczeństwem zdrowotnym wody i chemikaliami oraz promowanie zdrowego stylu życia.

II. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych w latach 2022-2023.

Na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie sytuację epidemiologiczną w roku 2023 można uznać za stabilną.

Zaobserwowano wzrost zgłoszeń na wybrane choroby zakaźne (objęte obowiązkiem zgłaszania do Inspekcji Sanitarnej) i utrzymujący się spadek zachorowań na Covid-19.

W roku sprawozdawczym 2023 w odróżnieniu od 2022 roku nie zanotowano zachorowań na:

- inne bakteryjne zakażenia jelitowe, wywołane przez *Yersinia enterocolitica* lub *pseudotuberculosis* (2022 r. - 1 zachorowanie),
- legioneloza, choroba legionistów (2022 r. - 1 zachorowanie),
- rzeżączka (2022 r. - 1 zachorowanie),
- borelioza z Lyme – neuroborelioza (2022 r. - 1 zachorowanie),
- wirusowe zapalenie opon mózgowych – inne określone i nieokreślone (2022 r. - 1 zachorowanie),

Natomiast zanotowano:

- inne bakteryjne zakażenia jelitowe, wywołane przez *Campylobacter* (2 zachorowania)
- listerioza (2 zachorowania),
- kiła wczesna (2 zachorowania),
- różyczka (1 zachorowanie),
- choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjna – zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu (1 zachorowanie),
- choroba wywołana przez *Haemophilus influenzae*, inwazyjna – ogółem (1 zachorowanie),
- bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu – w innych chorobach objętych MZ-56 (2 zachorowania),
- bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu – inne, nieokreślone (1 zachorowanie),
- zapalenie mózgu inne i nieokreślone (1 zachorowanie),

- inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze – toksoplazmoza (1 zachorowanie),

W 2023 roku rozpoczęto rejestrację:

- zakażenia wirusem RSV potwierdzone wynikiem szybkiego testu antygenowego) - ogółem (24 zachorowania), w tym u dzieci do lat 2 (11 zachorowań),
- grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego (199 zachorowań, w tym dzieci do lat 14 (114 zachorowań)).

Wzrosła zapadalność na:

- salmonellozy – zatrucia pokarmowe (2022 – 1 zachorowanie, 2023 – 13 zachorowań), w odróżnieniu od 2022 roku w roku 2023 odnotowano 5-osobowe ognisko zakażenia pałeczkami *Salmonella Enteritidis*,
- giardioza (2022 - 2 zachorowania, 2023 – 3 zachorowania),
- płonica (2022 - 7 zachorowań, 2023 – 90 zachorowań) w tym dzieci do lat 14 (89 zachorowań) odnotowany znaczący wzrost zachorowań,
- choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes* – ogółem (2022 – 6 zachorowań, 2023 – 8 zachorowań),
- choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes* – róża (2022 – 5 zachorowań, 2023 – 6 zachorowań),
- choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes* – inna określona i nieokreślona (2022 – 1 zachorowanie, 2023 – 2 zachorowania),
- inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez *Chlamydie* (2022 - 1 zachorowanie, 2023 – 4 zachorowania),
- borelioza z Lyme – ogółem (2022 – 15 zachorowań, 2023 – 20 zachorowań),
- styczność i narażenie na wściekliznę, potrzeba szczepień (2022 – 5 przypadków, 2023 – 7 przypadków),
- ospa wietrzna (2022 - 221 zachorowań, 2023 – 666 zachorowań), w tym dzieci do lat 14 (629 zachorowań) zaobserwowany znaczący wzrost zachorowań,
- wirusowe zapalenie wątroby typu B – przewlekłe i BNO (2022 - 3 zachorowania, 2023 – 5 zachorowań),
- choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjna – ogółem (2022 - 7 zachorowań, 2023 – 10 zachorowań),

- choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjna – posocznica (2022 - 1 zachorowanie, 2023 – 5 zachorowań),
- grypa przypadki potwierdzone - ogółem (2022 - 6 zachorowań, 2023 - 9 zachorowań),

Spadła zapadalność na:

- inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile* (2022 – 37 zachorowań, 2023 – 18 zachorowań)
- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy (2022 – 91 zachorowań, 2023 – 5 zachorowań),
- wirusowe zakażenia jelitowe – inne określone (2022 – 11 zachorowań, 2023 - 4 zachorowania),
- wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 (2022 – 43 zachorowań, 2023 – 5 zachorowań),
- biegunki i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnym zakaźnym pochodzeniu - ogółem (2022 - 107 zachorowań, 2023 – 67 zachorowań),
- biegunki i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w tym dzieci do lat 2 (2022 - 33 zachorowania, 2023 – 25 zachorowań),
- wirusowe zapalenie wątroby typu C – przewlekłe i BNO (2022 - 6 zachorowań, 2023 – 5 zachorowań),
- grypa zakwalifikowana jako przypadek potwierdzony u dzieci w wieku 0-14 lat (2022 - 5 zachorowań, 2023 – 4 zachorowania),

Na tym samym poziomie utrzymała się zachorowalność na:

- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy (1 zachorowanie),
- wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone (2 zachorowania),
- krztusiec (1 zachorowanie),
- nowo wykryte zakażenia HIV (2 zachorowania),
- świnka (1 zachorowanie),
- choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjna – inna określona i nieokreślona (6 zachorowań).

Lp.	Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa	2021	2022	2023
1	A00	Cholera ^{UE}	-	-	-
2	A01.0	Dur brzuszny ^{UE}	-	-	-
3	A01.1-3	Dury rzekome A, B, C ^{UE}	-	-	-
4	A02.0	zatrucie pokarmowe ^{UE/PL}	20	1	13
5	A02.1	Salmonelozja	-	-	-
6	A02.2-8	inne zakażenie pozajelitowe ^{PL}	-	-	-
7	A03	Czerwonka bakteryjna (szigelozja) ^{UE}	-	-	-
8	A04.0-2	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą ^{PL 4)}	-	-	-
9 +	A04.3	wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną (werotoksyczną) ^{UE}	-	-	-
10	A04.4	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	-	-	-
11	A04.5	wywołane przez <i>Campylobacter</i> ^{UE}	1	-	2
12	A04.6	wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i> ^{UE}	1	1	-
13	A04.7	wywołane przez <i>Clostridium difficile</i> ^{PL}	40	37	28
14	A04.8	inne określone	-	-	-
15	A04.9	nieokreślone	-	-	-
16	A04	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ⁵⁾	1	-	-
17	A05.0	Inne bakteryjne zakażenia pokarmowe (ogółem)	-	-	-
18	A05.1	gronkowcowe	-	-	-
19	A05.2	jadem kielbasianym (botulizm) ^{UE/PL}	-	-	-
20	A05.3-8	wywołane przez <i>Clostridium perfringens</i>	1	-	-
21	A05.9	inne określone	-	-	-
22	A05.9	nieokreślone	-	-	-
22	A05	Inne bakteryjne zakażenia pokarmowe u dzieci do lat 2 ⁶⁾	-	-	-
23	A07.1	Giardioza (lamblioza) ^{UE}	-	2	3
24	A07.2	Kryptosporidioza ^{UE}	-	-	-
25	A08.0	Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	2	91	5
26	A08.1	wywołane przez rotawirusy	-	1	1
27	A08.2-3	wywołane przez norowirusy	1	11	4
28	A08.4	inne określone	1	2	2
29	A08.0-4	nieokreślone	2	43	5
30	A09	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ⁷⁾	47	107	67
31		Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	18	33	25
32	A20	Dżuma ^{UE}	-	-	-
33	A21	Tularemia ^{UE}	-	-	-
34	A22	Wąglik ^{UE}	-	-	-
35	A23	Brucelozja: nowe zachorowania ^{UE}	-	-	-
36	A24.0	Nosacizna ^{PL}	-	-	-
37	A27	Leptospiroza ^{UE}	-	-	-
38	A28.2	Jersinioza pozajelitowa ^{PL}	-	-	-
39	A31	Mikobakteriozy - inne i BNO	-	-	-
40	A32	Listerioza ^{UE}	-	-	2
41	A33-A35	Tężec ^{UE}	-	-	-
42	A33	ogółem	-	-	-
43	A36	noworodków	-	-	-
43	A36	Błonica ^{UE}	-	-	-
44	A37	Krzusiec ^{PL}	-	1	1
45	A38	Płonica (szkarlatyna) ^{PL}	2	7	90

46	A39		ogółem	-	-	-
47	A39.0; A39.8/G05.0	Choroba meningokokowa, inwazyjna ^{UE/PL 8)}	zapalenie opon mózgowych i/lub	-	-	-
48	A39.1-4		posocznica	-	-	-
49	A39.5-9		inna określona i nieokreślona	-	-	-
50	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna ^{PL 9)}	ogółem	1	6	8
51	A46		róża	1	5	6
52	A48.3		zespół wstrząsu toksycznego	-	-	-
53	B95.0/O85		gorączka połogowa	-	-	-
54	B95.0/ (...)		inna określona i nieokreślona ¹⁰⁾	-	1	2
55	A48.1	Legioneloza	choroba legionistów ^{UE/PL}	-	1	-
56	A48.2		gorączka Pontiac ^{PL}	-	-	-
57	A50	Kiła ^{UE/PL}	wrodzona	-	-	-
58	A51		wczesna	-	-	2
59	A52		późna	-	-	-
60	A53		inne postacie kiły i kiła nieokreślona	4	-	-
61	A54	Rzeżączka ^{UE/PL}		-	1	-
62	A55	Ziarnica weneryczna wywołana przez Chlamydie ^{UE/PL}		-	-	-
63	A56	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie ^{UE/PL}		-	1	4
64	A69.2	Borelioza z Lyme	ogółem ^{UE/PL}	9	15	20
65			neuroborelioza ^{UE}	-	1	-
66	A70	Ornitozy (zakażenia <i>Chlamydia psittaci</i>)		-	-	-
67	A75	Dur wysypkowy		-	-	-
68	A78	Gorączka Q ^{UE}		-	-	-
69	A77; A79	Gorączka plamista i inne riketsjozy ¹¹⁾		-	-	-
70	A80.1-2,4	Poliomyelitis ^{UE/PL}	wywołane dzikim wirusem	-	-	-
71	A80.0,3-8		wyw. wirusem pochodzenia	-	-	-
72	—	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		-	-	-
73	A81.0	Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD) ^{PL}	-	-	-
74	A81.0		wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD) ^{UE}	-	-	-
75	A81		inne i nieokreślone	-	-	-
76	A82	Wścieklizna ^{UE}		-	-	--
77	Z20.3/ Z24.2;Z28	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień ¹²⁾		5	5	7
78	A84	Kleszczowe zapalenie mózgu ^{UE}		-	-	-
79	B00.4	Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe	-	-	-
80	A81.1;A83; A85;B02.0		inne określone	-	-	-
81	A86		nieokreślone	-	-	-
82	—		w innych chorobach objętych MZ-56 ¹³⁾	-	-	-
83	A87.0	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	enterowirusowe	-	-	-
84	B00.3		opryszczkowe	-	-	-
85	A87.1-9;B02.1		inne określone i nieokreślone	-	1	-
86	—		w innych chorobach objętych MZ-56 ¹⁴⁾	-	-	-
87	A90-1	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna) ^{UE}		-	-	-
88	A92.0	Choroba wywołana przez wirus Chikungunya ^{UE}		-	-	-
89	A92.3	Gorączka zachodniego Nilu ^{UE}		-	-	-
90	A92.8	Choroba wywołana przez wirus Zika ^{UE}		-	-	-
91	A95	Żółta gorączka ^{UE}		-	-	-
92	A96.2;A98.3-4	Wirusowe		-	-	-

93	A96.0-1,8-9; A98.0-2,5-8,A99	gorączki krwotoczna UE	-	-	-	
94	A98.5	Choroba wywołana przez hantawirusy PL	-	-	-	
95	B01	Ospa wietrzna	315	221	666	
96	B03	Ospa prawdziwa UE	-	-	-	
97	B04	Ospa małpia UE	-	-	-	
98	B05	Odra UE	-	-	-	
99	B06	Różyczka UE/PL	-	-	1	
100	B08.8	Pryszczyca	-	-	-	
101	B15	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A UE	-	-	
102	B16		typu B - ostre UE/PL	-	-	
103	B18.0-1		typu B - przewlekłe i BNO UE/PL 15)	1	3	5
104	B17.1		typu C - ostre – ogółem UE/PL	-	-	-
105	B17.1		typu C - ostre wg definicji UE	-	-	-
106	B18.2		typu C - przewlekłe i BNO UE/PL 16)	2	6	5
107	B17.0,2-9; B18.8-9;B19		inne i nieokreślone	-	-	-
108	B20-B24	AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności UE/PL	-	-	-	
109	Z21	Nowo wykryte zakażenia HIV UE, 17)	-	2	2	
110	B26	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic) UE/PL	3	1	1	
111	B50-B54	Malaria (zimnica) UE	-	-	-	
112	B67	Bąblowica (echinokokoza) UE	-	-	-	
113	B69	Wągrzyca (cysticerkoza)	-	-	-	
114	B75	Włośnica UE	-	-	-	
115	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna UE, 18)	ogółem	3	7	10
116	B95.3/G04.2; G00.1		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	-	-	1
117	A40.3		posocznica	1	1	5
118	J13;B95.3/(...)		inna określona i nieokreślona	2	6	6
119	B96.2/D59.3		Zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu zak. <i>E. coli</i> UE, 19)	-	-	-
120	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna UE/PL 20)	ogółem	-	-	1
121	B96.3/G04.2; G00.0		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	-	-	-
122	A41.3		posocznica	-	-	-
123	A49.2;J14; B96.3/(...)		inna określona i nieokreślona	-	-	1
124	G01;G04.2; G05.0		Bakteryjne zapalenie opon mózgowych	w innych chorobach objętych MZ-56 21)	-	-
125	G00.2-8;G04.2	i/lub mózgu	inne określone	-	-	-
126	G00.9;G04.2		inne, nieokreślone	1	-	1
127	G03	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	-	-	1	
128	G04.8-9	Zapalenie mózgu inne i nieokreślone	-	-	-	
129	J09	Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi UE/PL, 22)	-	-	-	
130	J10-J11	Grypa UE/PL	ogółem	1	6	9
131			u dzieci w wieku 0-14 lat	1	5	4
132	P35.0	Wrodzone choroby wirusowe	różyczka wrodzona UE	-	-	-
133	P35.8		choroba wywołana przez wirus Zika UE	-	-	-
134	P35.3-9		inne określone i nieokreślone 11)	-	-	-
135	P37.1	Inne wrodzone zakażenia	toksoplazmoza UE	-	-	1
136	P37.2	i choroby	listerioza UE	-	-	-

137	P37.3-4,8-9	Pasożytnicze	inne określone i nieokreślone ¹¹⁾	-	-	-
138	U04	SARS – Zespół ostrej niewydolności oddechowej ^{UE, 23)}		-	-	-
139	U07.1-2	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) ^{UE}		-	-	-
140		Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) – przypadki możliwe ^{UE}		-	-	-
141	T60	Zatrucia pestycydami – ostre ²³⁾		-	-	-
142	T61	Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm ²³⁾	ryby, skorupiaki i inne produkty morza	-	-	-
143	T62.0		grzyby	-	-	-
144	T62.1-2		jagody i inne części roślin	-	-	-
145	T64	Ostre zatrucia żywnością skażoną biologicznie i/lub chemicznie ²³⁾	mikotoksyny	-	-	-
146	-		dioksyny	-	-	-
147	-		polichlorowane bifenyle	-	-	-
148	-		inne określone i nieokreślone	-	-	-
149	-	Ciężkie ostre zapalenia wątroby o nieustalonej etiologii ^{UE, 24)}	prawdopodobne	-	-	-
150	-		powiązane epidemiologicznie	-	-	-
151	J12.1;J20.5; J21.0;B97.4/(...)	Zakażenia wirusem RSV	ogółem	-	-	24
152			w tym u dzieci do lat 2	-	-	11
153	J10-J11	Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego ²⁵⁾		-	-	199

Analizując zachorowania pod względem płci i miejsca zamieszkania, w bieżącym roku sprawozdawczym zaobserwowano utrzymujące się trendy w zachorowaniach wśród poszczególnych grup. Częściej chorowały kobiety oraz mieszkańcy miasta. Podobnie jak w latach poprzednich w 2023 r. więcej zachorowań zarejestrowano w pierwszej połowie roku.

Borelioza

W bieżącym roku sprawozdawczym odnotowano wzrost zachorowań na boreliozę. W 2023 r. zarejestrowano 20 przypadków zachorowań na boreliozę, we wszystkich przypadkach wystąpiły objawy skórne. Wszystkie osoby były leczone ambulatoryjnie. Natomiast w 2022 r. zarejestrowano 15 przypadków zachorowań na boreliozę, w tym 1 przypadek prawdopodobny oraz 1 przypadek neuroboreliozy (również przypadek prawdopodobny).

Zapobieganie wściekliznie

W roku 2023 zgłoszono 48 kontaktów ze zwierzętami podejrzanymi o wściekliznę w porównaniu z rokiem 2022, w którym tych przypadków było 26 zauważono znaczący wzrost. Przypadki dotyczyły:

- 28 kobiet i 20 mężczyzn,

- 26 pokąsań miało miejsce na wsi i 22 w mieście,
- 34 osoby miały kontakt z psem, 11 osób z kotem, po 1 osobie z nietoperzem, szczurem oraz osłem.

7 osób zostało skierowanych do szczepienia przeciwko wścieklicznie, w jednym przypadku szczepienie zostało przerwane ponieważ pies został odnaleziony żywy.

W latach 2022 i 2021 zgłoszono 26 pokąsań i zaszczepiono 5 osób.

2. Zgony spowodowane chorobami zakaźnymi

W 2023 r. zarejestrowano 10 zgonów z powodu zakażeń i chorób zakaźnych w powiecie śremskim. Zarejestrowano 3 przypadki zgonów z powodu Covid-19, 2 przypadki wywołane przez czynnik *Streptococcus Pneumoniae*, 2 wywołane przez *Clostridium Difficile*, 1 wywołany przez *haemophilus influenzae* oraz 1 jeden przypadek wywołany przez czynnik *streptococcus pyogenes*, a także 1 przypadek wywołany przez listerie. Rok wcześniej zarejestrowano 41 zgonów, najwięcej zarejestrowano zgonów z powodu zachorowania na Covid-19 (34 przypadki), zakażeń jelita wywołanym *Clostridium Difficile* (4 przypadki), a najmniej zachorowań wywołanych przez *Streptococcus Pneumoniae* (3 przypadki, w tym 2 zapalenia płuc i 1 posocznica).

Porównując do lat minionych zauważalny jest spadek ilości zgonów na choroby zakaźne i większe zróżnicowanie czynników je wywołujących. Większość zgonów odnotowano tak jak w latach ubiegłych w grupie wiekowej powyżej 60 roku życia.

3. Realizacja szczepień ochronnych

Podobnie jak rok wcześniej szczepienia ochronne realizowane są w 13 placówkach służby zdrowia na terenie powiatu śremskiego. Szczepienia prowadzone były zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych na rok 2023. Dodatkowo 4 placówki służby zdrowia (2 na terenie gminy Śrem i 2 na terenie gminy Książ Wielkopolski) realizują szczepienia zalecane według programu Szczepienia Ochronne przeciwko HPV w określonych grupach wiekowych.

W roku 2023 nie zarejestrowano zgłoszeń odczynów poszczepiennych w odróżnieniu od roku 2022, w którym zarejestrowano 10 przypadków, w tym 3 poważne (spowodowane szczepieniami przeciwko covid-19) oraz 7 łagodnych (w tym między innymi 2 wywołane szczepionkami na covid-19, 1 przypadek wywołany szczepionką stosowaną w celu zapobiegania chorobie wywołanej przez wirusa

kleszczowego zapalenia mózgu, 1 przypadek wywołany szczepionką MM-RvaxPro (przeciwno śwince, odrze i różyczce), 1 przypadek wywołany szczepionką Rotateq (przeciwno rotawirusą).

W powiecie śremskim jest zarejestrowanych ogółem 191 osób uchylających się od szczepień (dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 19 lat), w tym w roku 2023 wpłynęło do tutejszego organu 48 odmów zaszczepienia dziecka, wyrażonych przez rodziców. W liczbie uchylających się od szczepień zawarte są również odmowy, które później zostały cofnięte. Wśród uchylających się raportowane są również osoby, które miały odroczone szczepienia np. z powodów zdrowotnych.

4. Ogniska zakażeń szpitalnych

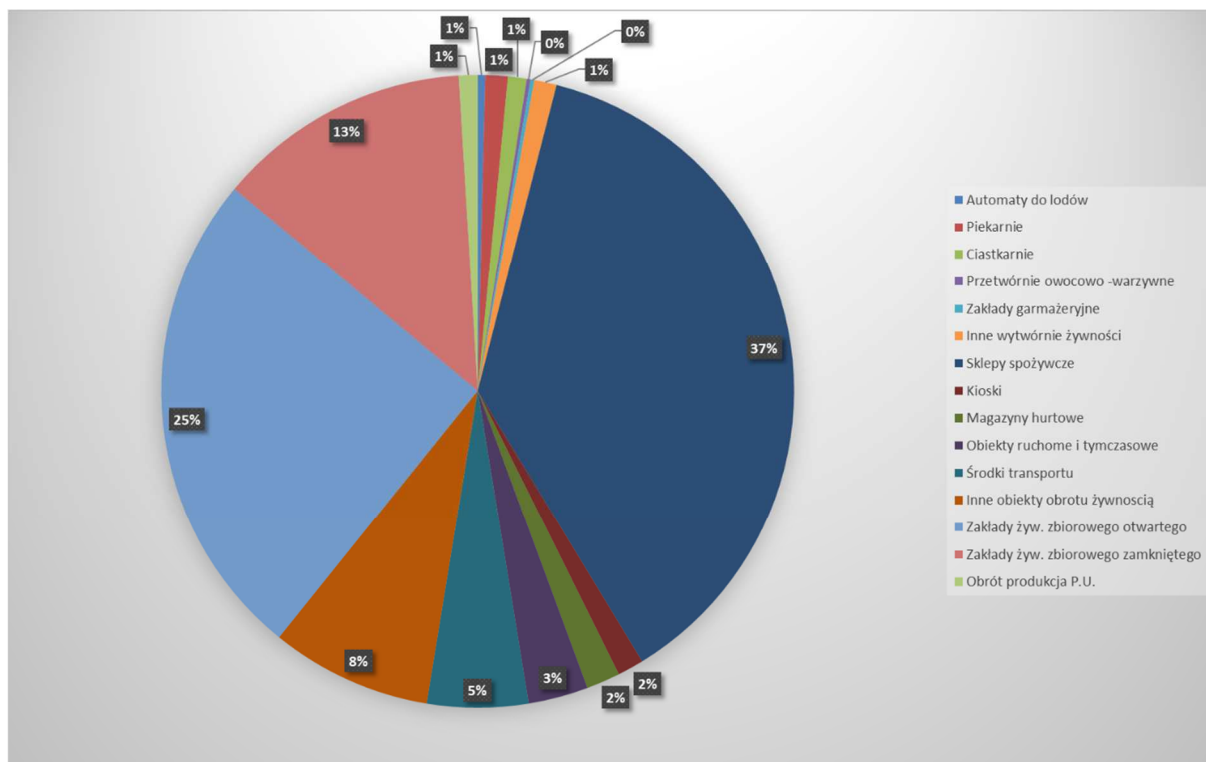
W 2023 r. nie zarejestrowano występowania ogniska choroby zakaźnej w szpitalach oraz innych placówkach medycznych pobytu całodobowego.

W roku 2022 zarejestrowano 11 ognisk zakażeń szpitalnych, w tym 3 dotyczyły ognisk spowodowanych czynnikiem *clostridium difficile*, a pozostałe Covid-19.

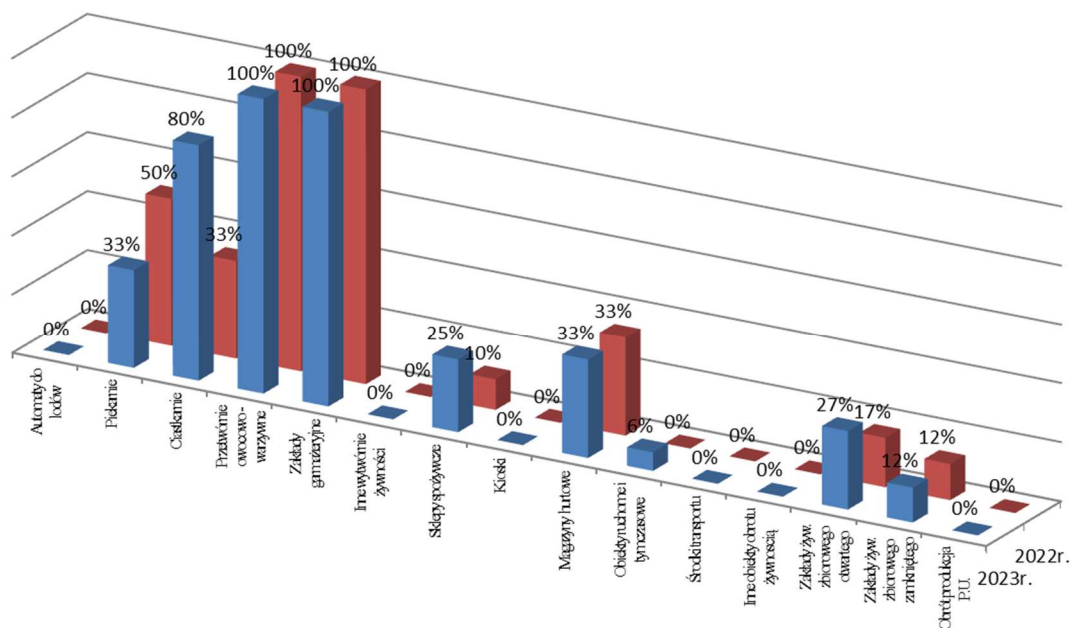
III. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Żywnienia, Żywności i Przedmiotów Użytku.

W roku 2023 na obszarze powiatu śremskiego nadzorem objęto 340 zakładów produkcji i obrotu żywności, żywienia i przedmiotów użytku na 695 obiektów według ewidencji. W nadzorowanych obiektach przeprowadzono 441 kontroli (wskaźnik częstotliwości kontroli 0,63) z czego w 267 obiektach dokonano oceny zgodnie z obowiązującymi arkuszami. W wyniku dokonanej oceny 7 zakładów uznano za niezgodne, co stanowi 2,62 % wszystkich ocenianych obiektów. W związku z nieprawidłowym stanem sanitarnym wydano 42 decyzje administracyjne. W stosunku do osób winnych uchybień sanitarnych nałożono 11 mandatów na sumę 3.000,00 zł. W trakcie kontroli pobrano do badań 121 prób środków spożywczych i przedmiotów użytku. Zakwestionowano 18 prób z uwagi na złe oznakowanie, co stanowi 14,88 %. W 2023 roku przeprowadzono 2 kontrole graniczne i pobrano 7 prób w ramach importu.

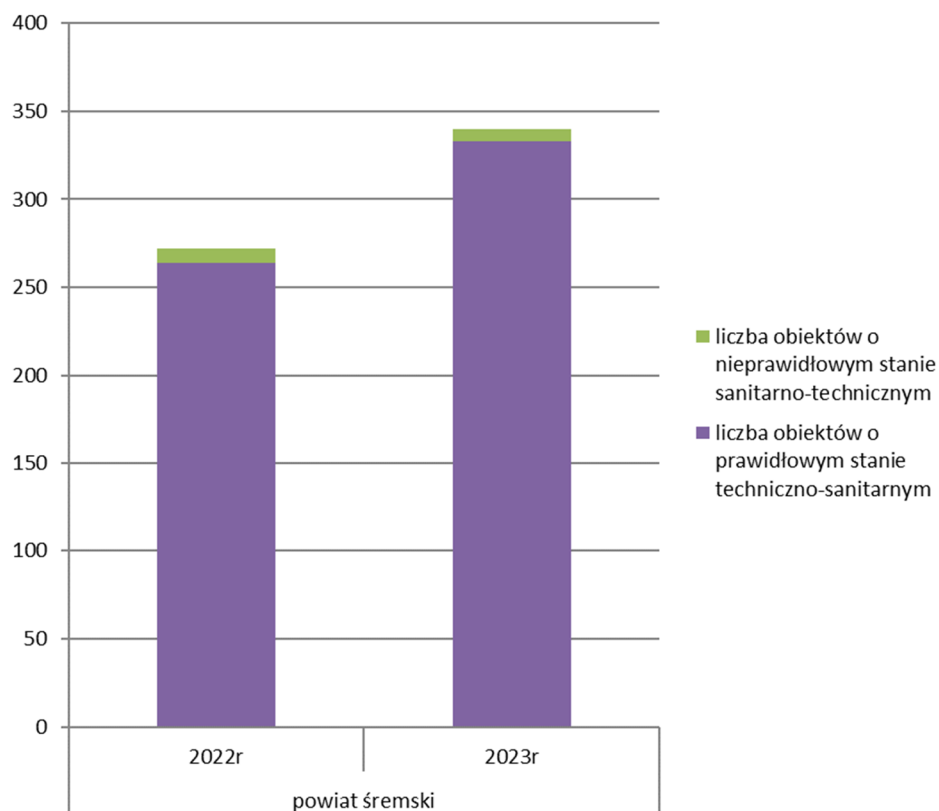
Wykres nr 1 Rodzaje obiektów żywności i żywienia objętych kontrolą sanitarną w 2023 r.

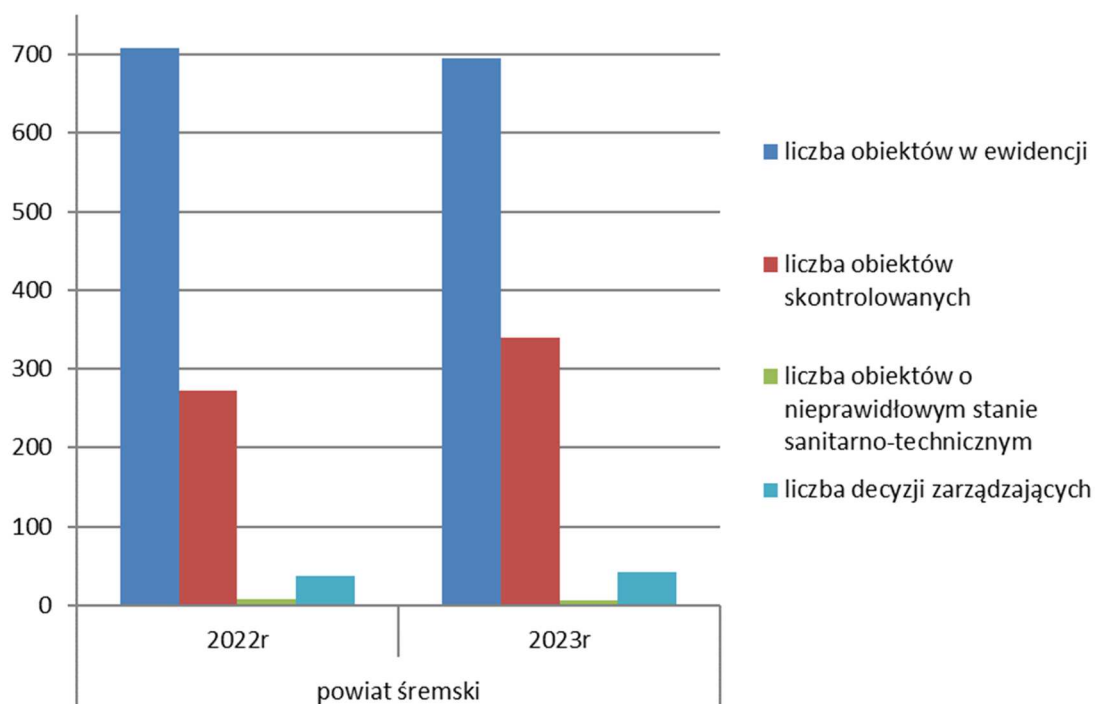
Wykres nr 2 Odsetek obiektów żywności i żywienia, w których wydano decyzje związane ze stwierdzonymi nieprawidłowościami 2022 - 2023.

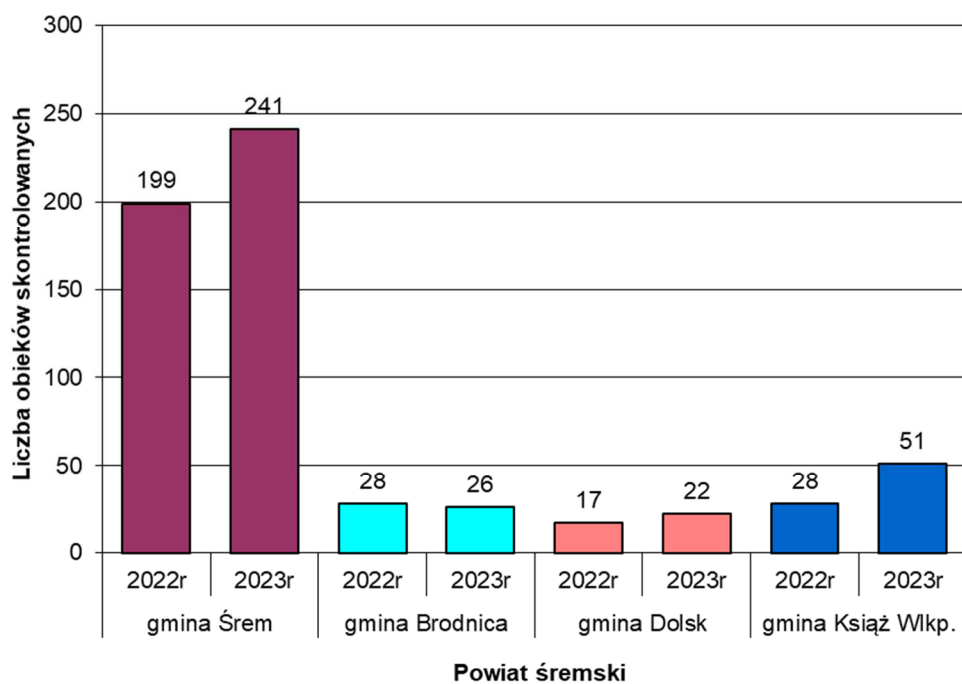
Wykres nr 3 Stan sanitarny skontrolowanych obiektów 2022-2023

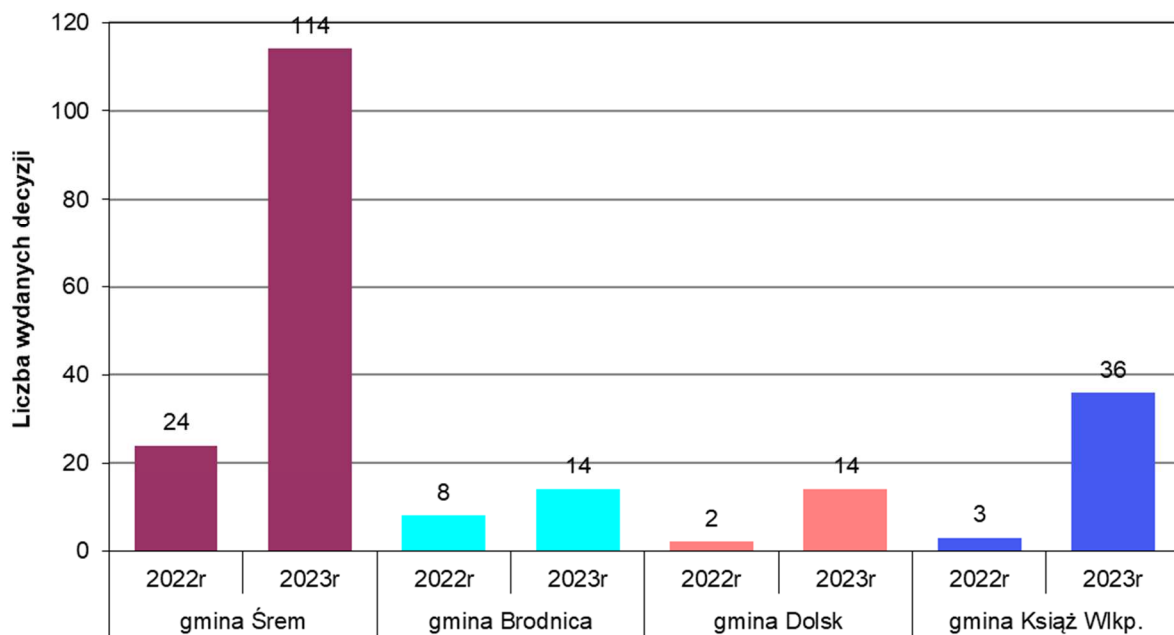
Wykres nr 4 Liczba obiektów objętych kontrolą stanu sanitarnego 2022-2023.

Wykres nr 5 Liczba obiektów skontrolowanych w poszczególnych gminach w latach 2022-2023.

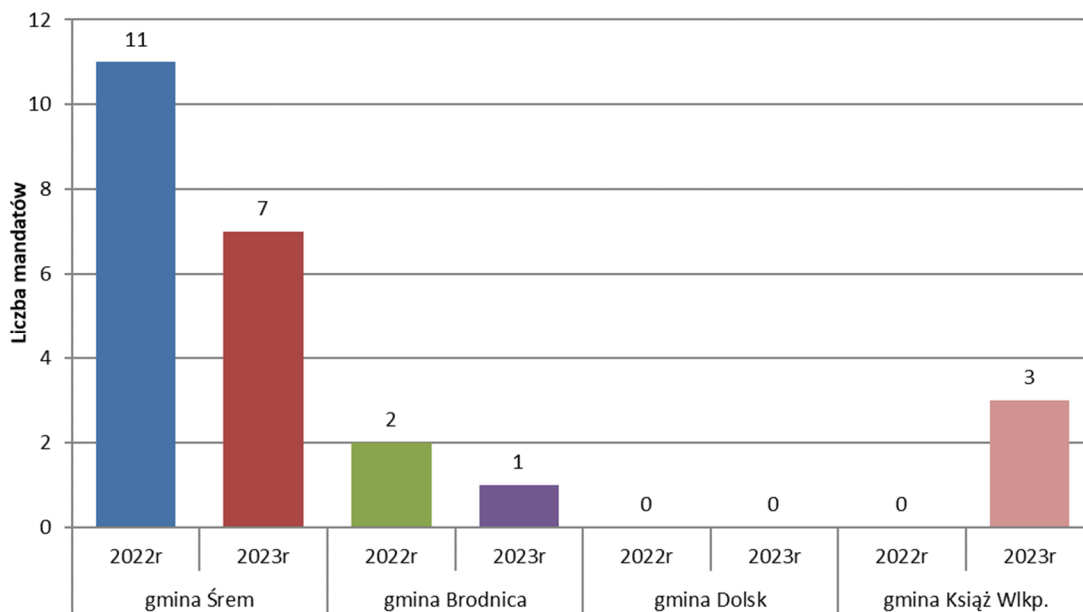

Wykres nr 5 Liczba wydanych decyzji w latach 2022-2023.

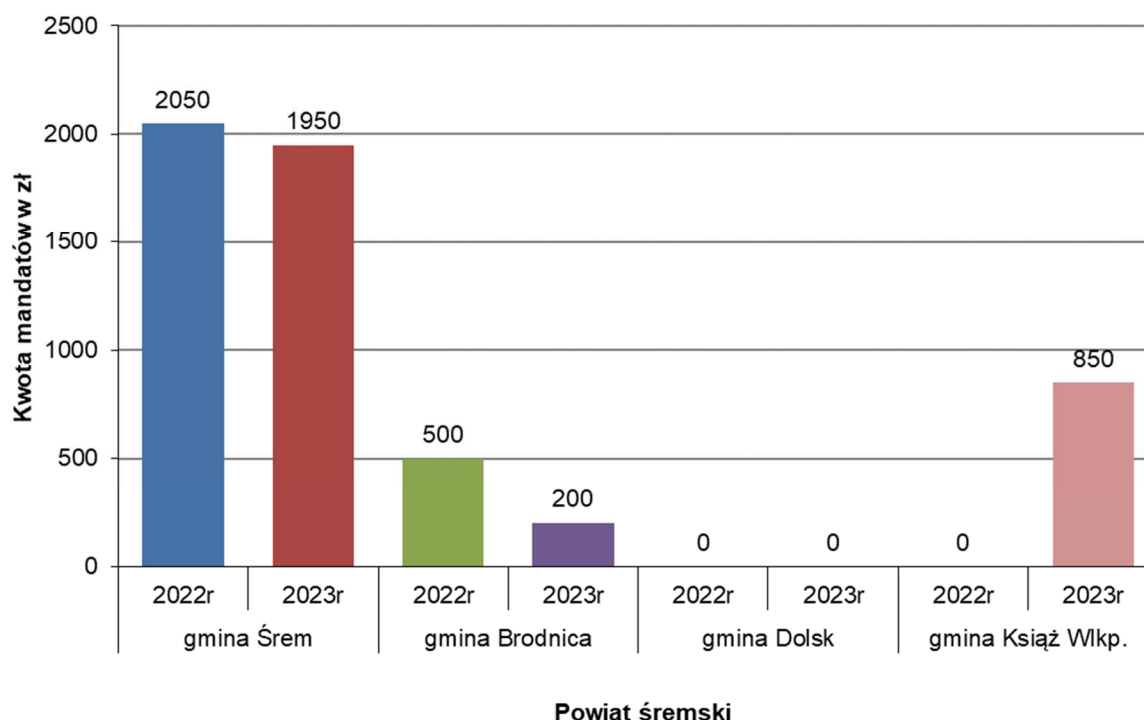
Powiat śremski

Wykres nr 6 Liczba nałożonych mandatów w latach 2022-2023.

Powiat śremski

Wykres nr 7 Kwota mandatów nałożonych w latach 2022-2023.

Pracownicy zatrudnieni na Stanowisku Pracy ds. Higieny Żywności i Żywienia sprawowali nadzór nad 695 obiektami:

- 261 obiektów zaliczono do niskiej kategorii ryzyka,
- 167 obiektów zaliczono do średniej kategorii ryzyka,
- 267 obiekty zaliczono do wysokiej kategorii ryzyka.

Kontrolę przeprowadzono w 340 obiektach.

Ocenę zgodnie z obowiązującymi w roku sprawozdawczym arkuszami oceny zakładu przeprowadzono w 267 obiektach.

Z posiadanej dokumentacji kontrolnej wynika, iż:

- system HACCP wdrożono w 177 obiektach,
- dokumentację Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej wdrożono w 695 obiektach.

Ogółem przeprowadzono 441 kontroli i rekontroli zakładów obrotu, żywienia, przedmiotów użytku. Spisano 441 protokołów, w tym przeprowadzono 30 kontroli interwencyjnych.

Z przeprowadzonych czynności kontrolnych sporządzono 441 protokołów, w tym:

- 267 protokołów kontroli sanitarnej (zakłady żywności, żywienia i przedmiotów użytku oraz środki transportu),

- 116 protokołów kontroli sanitarnej tematycznej,
- 58 protokołów kontroli sprawdzającej.

W roku sprawozdawczym wydano 178 decyzji merytorycznych w tym:

- 42 decyzje zarządzające,
- 5 decyzji przedłużających termin wykonania,
- 3 decyzje umarzające wszczęte postępowanie,
- 54 decyzje wykreślające podmioty z ewidencji,
- 74 decyzje zatwierdzające, dotyczące obiektów nowo uruchamianych i/lub w których nastąpiła zmiana właściciela czy też rozszerzenie działalności.

Ponadto wydano:

- 1 upomnienie,
- 5 postanowień, w tym 1 postanowienie o nałożeniu grzywny, 2 o sprostowaniu błędu oraz 2 o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy,
- 124 decyzje rachunkowe, w tym 2 decyzje dotyczące importu środków spożywczych.

Nałożono 11 mandatów na kwotę 3.000,00 zł. (w ciastkarni 1 mandat na kwotę 200,00 zł.; inne wytwórnie żywności 1 mandat na kwotę 200,00 zł.; sklepy spożywcze 5 mandatów na kwotę 900,00 zł., w tym 2 mandaty w marketach na kwotę 350,00 zł.; w zakładach żywności i żywienia 4 na kwotę 1.700,00 zł, wszystkie w zakładach małej gastronomii). Skierowano 1 wniosek o nałożenie kary pieniężnej do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, który został rozpatrzony pozytywnie i nałożono karę w kwocie 1.000 zł.(zakład małej gastronomii).

W związku z powiadomieniami o niebezpiecznych środkach spożywczych i przedmiotach użytku w systemie RASFF przeprowadzono 14 kontroli w celu monitorowania sposobu postępowania podmiotów gospodarczych z tą żywnością.

Przeprowadzono 36 tzw. „kontroli weekendowych” w okresie letnim, mających na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa żywności i stanu higienicznego obiektów prowadzących obsługę konsumentów w dni wolne od pracy. Nałożono 1 mandat na kwotę 500,00 zł. Wydano 2 decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarno-technicznego oraz 4 decyzje płatnicze.

W 2023 r. oceniono oznakowanie 6 suplementów diety. Zakwestionowano 3 próby ze względu na oznakowanie:

- Tran o smaku cytrynowym. Suplement nie figuruje w rejestrze produktów objętych powiadomieniem o pierwszym wprowadzeniu do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po 2007 r. Mając na uwadze właściwość miejscową wysłano pismo do PPIS w Łodzi.
- MÖLLER'S Tran Norweski o aromacie cytrynowym. Warunki przechowywania produktu nie zostały umieszczone po danych dotyczących terminu minimalnej trwałości, co jest niezgodne z art. 24 ust. 2, Załącznik X Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. Urz. UE L 304 z 22.11.2011 r., str. 18 ze zm.). Brak form chemicznych witaminy A i D – co jest niezgodne z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 października 2007r. w sprawie składu oraz oznakowania suplementów diety (Dz. U. z 2023 r. poz. 79). Zawartość witamin i składników mineralnych powinna być podana także w 100g., lub 100ml - art. 33 pkt 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. Urz. UE L 304 z 22.11.2011 r., str. 18 ze zm.). Mając na uwadze właściwość miejscową wysłano pismo do PPIS w Warszawie.
- WHEY PROTEIN COMPLEX 100%. Wysokobiałkowy koncentrat w proszku. W wykazie składników dodano gumę ksantanową E 415, która w myśl załącznika II części E DOPUSZCZONE DODATKI DO ŻYWNOCI ORAZ WARUNKI ICH STOSOWANIA W KATEGORIACH ŻYWNOCI - numer kategorii 17.1 rozporządzenia (WE) nr 1333/2008 Parlamentu Europejskiego

i Rady z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie dodatków do żywności (Dz. Urz. UE L 83 z 22.03.2012 r., str. 1 ze zm.), nie może być stosowana w suplemencie diety w postaci stałej, który jest przeznaczony do uwodnienia w momencie spożywania. Mając na uwadze właściwość miejscową wysłano pismo do PPIS w Dębicy.

Ponadto pobrano do badań 6 prób suplementów diety:

- Vita C 1000 Max,
- Witamina C Vital Power smak cytrynowy,
- Tran o smaku cytrynowym, producent wyprodukowano dla Rossmann GmbH,
- MÖLLER'S Tran Norweski o aromacie cytrynowym,
- MÖLLER'S Omega 3-Rybki smak malinowy,
- WHEY PROTEIN COMPLEX 100%.

w zakresie badania fizykochemicznego nie budziły zastrzeżeń.

Najczęściej występujące niezgodności podczas przeprowadzanej oceny obiektów to:

- *obiekty obrotu żywnością* – przeterminowane artykuły spożywcze, brak do wglądu rejestrów dostaw towaru, rejestrów temperatur w urządzeniach chłodniczych, zapisów z mycia i dezynfekcji pomieszczeń oraz przeglądu zabezpieczenia przed szkodnikami, zbędne rzeczy w pomieszczeniach sklepu, przygotowywanie mięsa mielonego luzem na wagę i pozostawienie w ladzie chłodniczej do sprzedaży, brak do wglądu umowy oraz kart potwierdzających odbiór odpadów kat. III, zniszczone malatury ścian i sufitów w pomieszczeniach kontrolowanych placówek, ubytki w płytkach na podłodze w pomieszczeniach sklepów, brak ciepłej bieżącej wody, brak do wglądu aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych u pracowników;
- *zakłady żywienia zbiorowego otwartego* – zniszczone malatury ścian i sufitów w pomieszczeniach, popękane i/lub ubytki w płytkach na podłodze, niesprawna wentylacja, brak ościeżnicy drzwi, brak kart przekazania odpadów pokonsumpcyjnych;
- *mała gastronomia* - zniszczone malatury ścian i sufitów w pomieszczeniach, zniszczona bateria przy umywalce w ubikacji dla klientów, popękane płytki i/lub ubytki w płytkach na podłodze, w pomieszczeniu gospodarczym przechowywane

artykuły spożywcze, kosze wiklinowe, wiadra, w pomieszczeniu przejściowym służącym jako kuchnia przechowywane artykuły spożywcze, brak wydzielonego miejsca do przechowywania odzieży ochronnej, brak szafy, brak do wglądu procedury zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami, zamrażarka w pomieszczeniu przejściowym i podgrzewacz z ugotowaną kasza przykryte brudnymi ręcznikami frote, brudne i oklejone lodówki w pomieszczeniu przejściowym, kuchni i magazynowym, brudne wiaderka plastikowe, brudne artykuły spożywcze przechowywane w lodówce, w przedsiionku ustępowym przechowywane na podłodze: garnki, opakowania styropianowe służące do transportu przygotowanych potraw, warzywa, kapusta kiszona i ogórki kiszone w wiadrach plastikowych, surowe mięso z szynki wieprzowej w zalewie pekłującej w wiadrze po ogórkach, brak zachowania łańcucha chłodniczego, działalność zakładu prowadzona niezgodnie z zakresem zawartym w decyzji zatwierdzającej, a także brak do wglądu procedur GHP, GMP, systemu HACCP, stwierdzono przeterminowane artykuły spożywcze, brak opracowanej informacji o używanych alergenach wykazu składników serwowanych potraw;

- *zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego* - brak do wglądu wykazu składników używanych w przygotowywanych obiadach jednodaniowych w przedstawionych jadłospisach; brak do wglądu dokumentacji w odniesieniu do wartości kalorycznej i składników odżywczych zawartych w przygotowywanym posiłku w ramach żywienia zbiorowego dla dzieci szkolnych i przedszkolnych, zbędne rzeczy w pomieszczeniach magazynowych, ubytki w płytkach/malaturach na ścian, sufitów, zniszczony wraz z ubytkami regał w pomieszczeniu magazynowym, niesprawna wentylacja mechaniczna w ubikacji dla personelu, w przedstawionych jadłospisach brak do wglądu dokumentacji w odniesieniu do wartości kalorycznej i składników odżywczych zawartych w produkowanych posiłkach kierowanych w ramach żywienia zbiorowego do dzieci przedszkolnych, łuszcząca się farba na rurach kanalizacyjnych, brak osłon na lampach jarzeniowych na suficie, zniszczona wraz z ubytkami szafka pod zlewem dwukomorowym, zniszczona wewnętrzna obudowa w patelni elektrycznej w kuchni właściwej, wykorzystywana do przygotowywania potraw.

Większość zakładów zgodnie z obowiązującymi przepisami wprowadziła do stosowania instrukcje dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej, co wpływa na poprawę jakości produkowanych i wprowadzanych do obrotu środków spożywczych. W 177 zakładach wdrożono system HACCP.

Przyczyną kwestionowania prób pobranych do badań laboratoryjnych było nieprawidłowe oznakowanie. Kwestionowane produkty dotyczyły producentów spoza terenu powiatu śremskiego w związku z tym przesyłano informację w celu podjęcia dalszych działań zgodnie z kompetencjami do właściwych Powiatowych Lekarzy Weterynarii lub Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych.

Zwrócono również uwagę na mikrobiologię w 5 próbach świeżego mięsa drobiowego „Uda z kurczaka, schłodzone, klasa A”. Sprawę przekazano do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Kutnie mającego nadzór nad zakładem.

IV. Ocena stanu sanitarnego powiatu śremskiego w zakresie Higieny Komunalne za rok 2023

1. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie powiatu śremskiego w 2023 r. sprawowała Państwowa Inspekcja Sanitarna (PIS) w oparciu o art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r., poz. 338 ze zm.), art. 12 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2023 r., poz. 537 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294). Badania jakości wody do spożycia wykonują akredytowane laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz laboratoria zewnętrzne o udokumentowanym systemie jakości prowadzonych badań, zatwierdzonym przez Państwową Inspekcję Sanitarną, zgodnie z zapisami zawartymi w art. 12 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (Dz. U. z 2023 r., poz. 537 ze zm.).

W powiecie śremskim woda przeznaczona do spożycia przez ludzi ujmowana jest z ujęć podziemnych czwarto- i trzeciorzędowych. Wody podziemne charakteryzują się raczej stałym składem fizyko-chemicznym, który kształtują procesy hydrogeologiczne, fizyczne i biologiczne. Najczęściej występujące w tych wodach czynniki niepożądane to związki manganu i żelaza. Parametry te nie mają znaczenia zdrowotnego i nie stanowią zagrożenia dla ludzi, mogą jedynie powodować zmiany organoleptyczne wody. Uzdatnianie takiej wody jest stosunkowo proste, zazwyczaj przy zastosowaniu klasycznych metod napowietrzania i filtracji.

W roku 2023 w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie znajdowało się 11 ujęć zasilających wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Wszystkie wodociągi pracowały w oparciu o jedno ujęcie. Na terenie ujęcia wody wodociągu Śrem zlokalizowanych jest 13 studni. Na terenie ujęcia wody wodociągu Dolsk zlokalizowane są 3 studnie. Na terenie ujęcia wody wodociągu Dąbrowa zlokalizowane są 2 studnie – w 2023 r. 1 studnia została zlikwidowana, a w jej miejsce dokonano odwiertu nowej studni, która została włączona do eksploatacji. Na terenie pozostałych ujęć wody wodociągów: Gaj,

Konarzyce, Książ Wlkp., Mchy, Nochowo, Orkowo, Piotrowo, Wieszczyżyn zlokalizowane są po 2 studnie na każdym ujęciu.

Wszystkie ujęcia wody zostały w roku ubiegłym skontrolowane. Studnie na ujęciach wodociągowych były właściwie oznakowane i zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych. W roku 2023 ich stan sanitarno-techniczny nie budził większych zastrzeżeń. Urządzenia wodne były regularnie konserwowane, studzienki kontrolne studni głębinowych utrzymane czysto, wentylowane poprzez zainstalowane kominki, zabezpieczone siatkami przeciw owadom i gryzoniom, włazy szczelnie zamknięte. Na ujęciach prowadzono monitoring objazdowy, a na niektórych dodatkowo zainstalowano monitoring elektroniczny. Obszary stref ochrony bezpośredniej ujęć wody były ogrodzone i oznakowane tablicami informacyjnymi.

W roku 2023 w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie znajdowało się 11 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, które w zależności od wielkości produkcji wody zakwalifikowane są w trzech grupach:

- wodociągi produkujące od 1001-10000 m³ wody na dobę – 1 (wodociąg publiczny Śrem),
- wodociągi produkujące od 101-1000 m³ wody na dobę – 9 (wodociągi publiczne: Dąbrowa, Dolsk, Gaj, Konarzyce, Książ, Mchy, Nochowo, Piotrowo, Wieszczyżyn),
- wodociągi produkujące ≤100 m³ wody na dobę - 1 (wodociąg publiczny Orkowo).

Ponadto w roku 2023 w ewidencji znajdował się podmiot wykorzystujący wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej, należący do Ośrodka Szkolenia Sportowego FORREST w Brzedni.

Liczba wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w porównaniu do roku ubiegłego zmniejszyła się o 1 wodociąg - wodociąg publiczny Małachowo, który został wyłączony z eksploatacji, a sieć wodociągowa została przełączona i aktualnie zaopatrywana jest w wodę z wodociągu publicznego Dolsk.

Spośród zewidencjonowanych wodociągów 1 wodociąg (wodociąg publiczny w Śremie) spełniał kryteria wymagań do raportowania do Komisji Europejskiej. Raportowaniem objęte były wszystkie wodociągi produkujące wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi w ilości powyżej 1000 m³/dobę lub zaopatrujące powyżej 5000 osób.

Na terenie powiatu śremskiego badania laboratoryjne zarówno w ramach nadzoru jednostki Państwowej Inspekcji Sanitarnej jak i w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstw wodociągowych wykonywały te same laboratoria co w roku ubiegłym. Przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne przygotowują i przedstawiają do uzgodnienia Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Śremie harmonogram prowadzenia badań oraz na bieżąco przekazują wyniki tych badań. Badania jakości wody wykonują laboratoria zewnętrzne o udokumentowanym systemie jakości badań, zatwierdzonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W roku 2023 wszystkie badania w zakresie kontroli wewnętrznej wykonywane były przez Laboratorium AQUANET sp. z o.o. w Poznaniu, ul. Dolna Wilda 126.

Badania jakości wody w ramach nadzoru jednostki Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie parametrów grupy A i grupy B, a także w ramach nadzoru sanitarnego były wykonywane przez Laboratorium Badań Wody Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lesznie, a także przez Laboratorium Badania Wody i Pomiarów Fizycznych oraz Laboratorium Aparatury Specjalnej Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu.

Wszystkie wodociągi zostały przebadane w zakresie parametrów i z częstotliwością określoną w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Na podstawie sprawozdań z badań wykonanych w ramach monitoringu jakości wody prowadzonego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie sporządzał ocenę jakości wody. Podstawą prawną oceny jakości wody było rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Wszystkie sporządzone oceny były przekazywane do właściwego wójta lub burmistrza, zgodnie z zapisami § 21 ust. 8 (ocena bieżąca), § 22 ust. 3 (ocena okresowa) oraz § 23 ust. 5 (ocena obszarowa) wyżej cytowanego rozporządzenia.

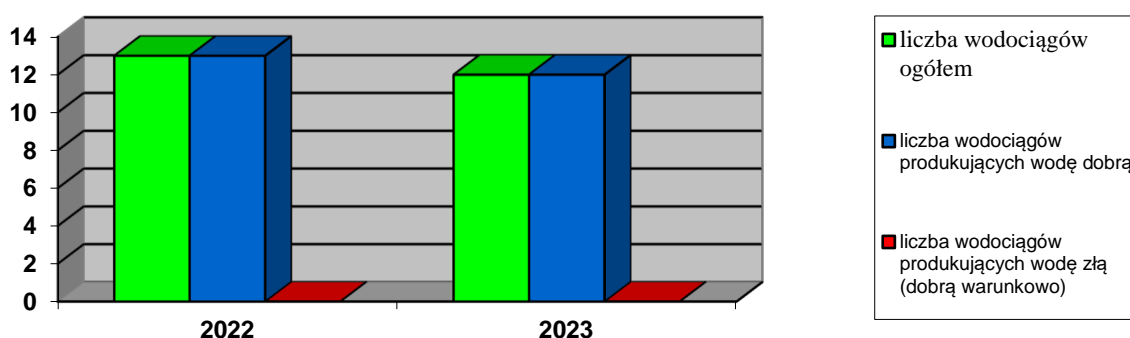
Nadzorem objęto wszystkie 12 wodociągów, w których przeprowadzono 13 kontroli urządzeń wodnych oraz pobrano do badań laboratoryjnych 172 próby wody przeznaczonej do spożycia, w tym 77 prób wody pobranej w ramach nadzoru

przewodzonego przez organy PIS oraz 95 prób wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej.

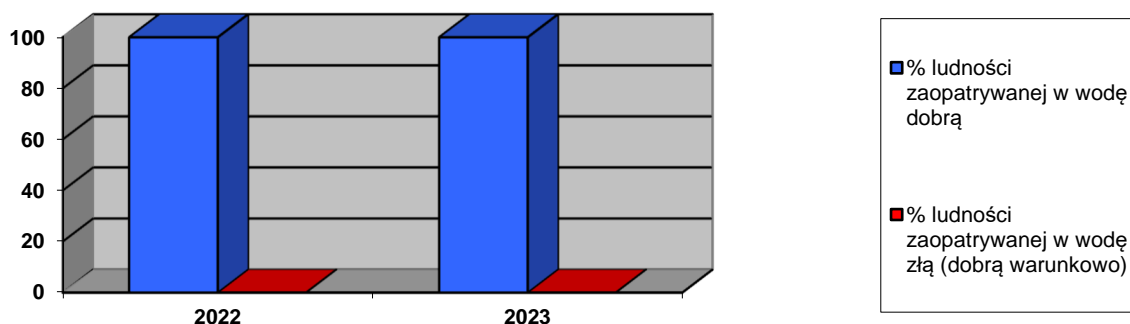
Na podstawie otrzymanych wyników jakość wody produkowanej przez wszystkie przedsiębiorstwa wodociągowe za cały rok 2023 została oceniona jako odpowiadająca wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Stwierdzano jedynie pojedyncze bakterie grupy coli na końcówkach sieci, nieznacznie podwyższoną mętność i barwę wody lub zawartość żelaza i manganu oraz podwyższoną zalecaną ogólną liczbę mikroorganizmów w 22°C. W wykonanych badaniach kontrolnych nie stwierdzano przekroczeń.

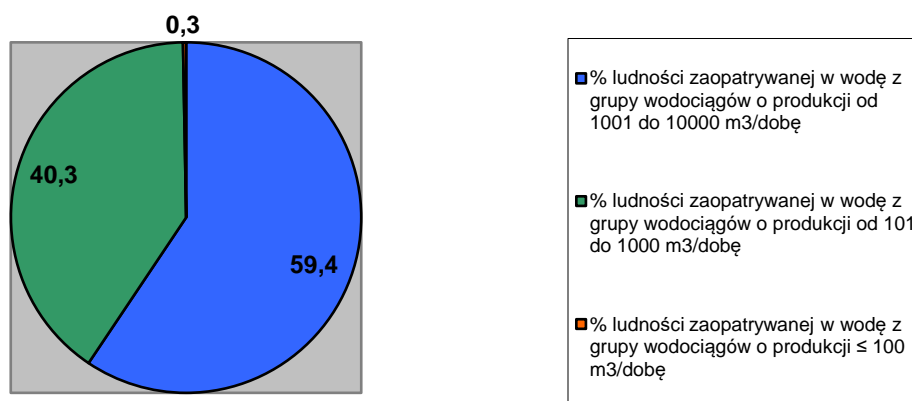
Na podstawie wykonanych badań jakości wody w 2023 r. stwierdzono, że wszystkie wodociągi (12) produkowały wodę właściwej jakości, odpowiadającą wymaganiom cytowanego rozporządzenia. W roku poprzednim również wszystkie wodociągi produkowały wodę dobrą, w związku czym liczba wodociągów produkujących dobrą wodę nie ulega zmianie.

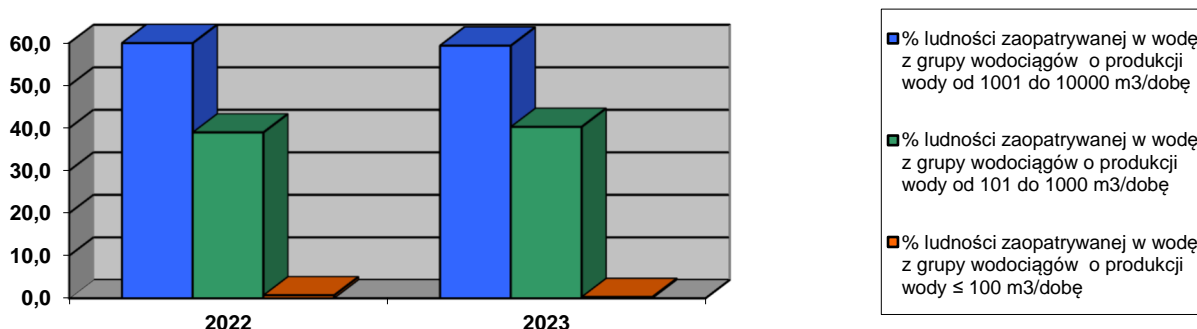
W roku 2023 wszyscy mieszkańcy korzystający z wody wodociągowej zaopatrywani byli w wodę dobrej jakości podobnie jak w roku poprzednim.

Najwięcej mieszkańców w powiecie śremskim zaopatrywanych jest w wodę z 1 wodociągu z grupy produkującej od 1001-10000 m³ wody na dobę – ok. 59,4%. Z 9 wodociągów z grupy wodociągów o produkcji wody od 101-1000 m³ wody na dobę korzysta ok. 40,3% mieszkańców, a z 1 wodociągu z grupy wodociągów o produkcji wody ≤ 100 m³ wody na dobę korzysta ok. 0,3% mieszkańców.

Procent mieszkańców korzystających z wodociągów w poszczególnych grupach w porównaniu do roku ubiegłego nie uległ znaczącej zmianie.

Nie wszyscy mieszkańcy powiatu śremskiego mają możliwość korzystania z wody wodociągowej. W roku 2023 żadna miejscowość nie została zwodociągowana.

Na terenie powiatu nadal występują tereny, które nie są zwodociągowane:

- gmina Śrem – Tesiny osada,
- gmina Książ Wlkp. - Gogolewko wieś, Obreda osada,
- gmina Dolsk – Brzednia leśniczówka,
- gmina Brodnica – Tworzykowo wybudowanie.

Wodociągi objęte nadzorem zaopatrują w wodę mieszkańców powiatu śremskiego obejmującego 4 gminy:

Miasto i gmina Śrem – obsługiwana jest przez 5 wodociągów publicznych (Śrem, Dąbrowa, Gaj, Nochowo, Orkowo). Jakość wody z nadzorowanych na terenie gminy

wodociągów, podobnie jak w roku poprzednim odpowiadała wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Liczba wodociągów w porównaniu do roku ubiegłego nie uległa zmianie. Ponadto mieszkańcy gminy Śrem korzystają z wodociągu publicznego w Wieszczyzynie (1 miejscowość).

Miasto i gmina Książ Wilkp. - obsługiwana jest przez 3 wodociągi publiczne (Książ, Konarzyce, Mchy). Jakość wody z nadzorowanych na terenie gminy wodociągów, podobnie jak w roku poprzednim odpowiadała wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Liczba wodociągów w porównaniu do roku ubiegłego nie uległa zmianie. Ponadto mieszkańcy gminy Książ korzystają z wodociągu publicznego w Dolsku (2 miejscowości) oraz z wodociągu publicznego w Wieszczyzynie (1 miejscowość).

Miasto i gmina Dolsk - obsługiwana jest przez 2 wodociągi publiczne (Dolsk, Wieszczyzyn). Jakość wody z nadzorowanych na terenie gminy wodociągów, podobnie jak w roku poprzednim odpowiadała wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Liczba wodociągów w porównaniu do roku ubiegłego zmniejszyła się o 1 wodociąg - wodociąg publiczny Małachowo, który został wyłączony z eksploatacji, a sieć wodociągowa została przełączona i aktualnie zaopatrywana jest w wodę z wodociągu publicznego Dolsk.

Gmina Brodnica - obsługiwana jest przez 1 wodociąg publiczny (Piotrowo), który leży na terenie gminy Brodnica. Jakość wody z nadzorowanego na terenie gminy wodociągu, podobnie jak w roku poprzednim odpowiadała wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W roku 2022 na terenie stacji uzdatniania przeprowadzono prace pod nazwą: Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Piotrowie. Na czas modernizacji została uruchomiona tymczasowa SUW. Podczas przeprowadzonych prac wykonano remont budynku stacji, w którym wydzielono zaplecze higieniczno-sanitarne oraz chlorownię, zainstalowano nowe urządzenia uzdatniające (aerator, zbiorniki filtracyjne), nowe zestawy pomp sieciowych i płucznych, sprężarkę, dmuchawę, nowe rury, nowe zbiorniki wody czystej oraz wykonano prace remontowo – malarskie na zewnątrz i wewnątrz budynku.

Inwestycja została zakończona do końca 2022 r. W dniu 3 stycznia 2023 r. nowa stacja została włączona do eksploatacji, a stacja tymczasowa zdemontowana. Liczba wodociągów w porównaniu do roku ubiegłego nie uległa zmianie. Ponadto mieszkańcy gminy Brodnica korzystają z wodociągu publicznego w Śremie (2 miejscowości) oraz z wodociągu publicznego w Gaju (8 miejscowości).

Oceny jakości wody dokonano w oparciu o badania wykonane w ramach nadzoru prowadzonego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowo - kanalizacyjne:

1. liczba badań fizyko-chemicznych – 157 w tym gmina Śrem 86, gmina Książ 35, gmina Dolsk 26 i gmina Brodnica 10.
2. liczba badań bakteriologicznych – 165 w tym gmina Śrem 91, gmina Książ 32, gmina Dolsk 28 i gmina Brodnica 14.

W roku 2023 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie wydał 110 ocen stwierdzających przydatność wody do spożycia w tym: gmina Śrem 48, gmina Książ 30, gmina Dolsk 22 i gmina Brodnica 10. Ponadto zostało wydanych 12 ocen rocznych (półrocznych) o jakości wody, w tym gmina Śrem 6, gmina Książ 3, gmina Dolsk 2 i gmina Brodnica 1. We wszystkich wydanych ocenach stwierdzono przydatność wody do spożycia.

2. Ocena jakości wody w pływalniach, w kąpieliskach oraz w miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli.

2.1. Pływalnie.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda w pływalniach (Dz. U. z 2022 r., poz. 1230) właściciele lub zarządzający pływalniami są odpowiedzialni za bezpośredni nadzór nad jakością wody przeznaczonej do kąpeli. Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej egzekwowały wywiązywanie się zarządzających pływalniami z obowiązków aktualnie obowiązujących przepisów prawnych oraz dokonywały oceny jakości wody na podstawie wyników badań próbek wody. Rozporządzenie nałożyło na zarządców pływalni m.in. obowiązek prowadzenia i dokumentowania wewnętrznej kontroli jakości wody oraz informowania osób korzystających z pływalni o jakości wody przeznaczonej

do kąpeli. Zarządzający pływalnią w uzgodnieniu z Państwową Inspekcją Sanitarną ustalił harmonogram poboru próbek wody z pływalni w ramach kontroli wewnętrznej. W harmonogramie określono częstotliwość pobierania próbek wody dla parametrów wskazanych w rozporządzeniu w zakresie mikrobiologicznym oraz fizykochemicznym.

W 2023 r. nadzorem kontrolno-laboratoryjnym objęte były baseny kąpielowe zlokalizowane na Obieckie Sportowym w Śremie przy ul. Staszica 1. Na obiekcie znajduje się 6 niecek basenowych: basen sportowy o objętości 468 m³, basen do nauki pływania o objętości 36 m³, zjeżdżalnia z hamownią o objętości 2,8 m³, brodzik z atrakcjami o objętości 55 m³ oraz 2 niecki jacuzzi o objętości 1,12 m³ każda. W strefie odnowy biologicznej poza 2 nieckami jacuzzi znajdują się: sauna fińska, sauna parowa, biosauna (do 60°C) oraz sauna na podczerwień.

W roku 2023 przeprowadzono 1 kontrolę stanu sanitarno-technicznego. Obiekt oceniony został jako dobry. Również bieżący stan sanitarny obiektu nie budził zastrzeżeń.

Badania jakości wody przeprowadzone w ramach kontroli urzędowej wykonywane były w Laboratorium Badań Wody Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lesznie oraz w Laboratorium Aparatury Specjalnej Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu. Zarządzający pływalnią w ramach kontroli wewnętrznej zlecał pobór i badanie wody na pływalni oraz ciepłej wody użytkowej w natryskach w Laboratorium Badawczym GBA POLSKA Sp. z o.o. ul. Mochtyńska 65 03-289 Warszawa (Akredytacja Polskie Centrum Akredytacji – Nr AB1095). Pobór i zakresy badania wykonywane były zgodnie z harmonogramem zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Śremie, z wyjątkiem poborów w sierpniu, gdy w okresie od 14 do 31 sierpnia 2023 r. baseny były nieczynne z uwagi na przerwę technologiczną. W dniu 24.08.2023 r., przed ponownym uruchomieniem, woda została pobrana poza harmonogramem w całym zakresie.

Sprawozdania z badań na bieżąco przekazywane były do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Śremie, który dokonywał oceny jakości wody.

Ogółem zostało pobranych do badań 237 próby wody, w tym 38 prób do badań w ramach kontroli urzędowej prowadzonej przez Państwową Inspekcję Sanitarną oraz 199 prób w ramach kontroli wewnętrznej.

Przeprowadzone analizy sprawozdań z badań pobranych w ramach kontroli urzędowej i kontroli wewnętrznej z niecek basenowych oraz z systemów cyrkulacji wykazały,

że jej jakość pod względem mikrobiologicznym i fizykochemicznym w badanym zakresie odpowiadała wymaganiom określonym w załącznikach nr 1 i nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. W roku 2023 stwierdzano jedynie przekroczenia w parametrze chloroformu (w 1 próbie w wodzie z cyrkulacji basenu sportowego, w 1 próbie w wodzie w niecce basenu sportowego, w 1 próbie w wodzie z cyrkulacji brodzika z atrakcjami i hamowni, w 1 próbie w wodzie w niecce brodzika z atrakcjami) oraz Legionelli (w 3 próbach w wodzie z cyrkulacji basenu do nauki pływania, w 2 próbach w wodzie w niecce basenu do nauki pływania, w 1 próbie w wodzie z cyrkulacji brodzika z atrakcjami i hamowni, w 4 próbach w wodzie z cyrkulacji jacuzzi, w 2 próbach w wodzie w niecce jacuzzi nr 1, w 2 próbach w wodzie w niecce jacuzzi nr 2). Stwierdzone nieprawidłowości miały charakter krótkotrwały i ulegały poprawie wskutek podejmowanych przez zarządzającego pływalnią działań naprawczych, co wykazywały kontrolne badania prób wody. W okresie od września 2023 r. do końca roku w żadnej z badanych prób wody nie stwierdzano nieprawidłowości.

W dniu 9 stycznia 2024 r. została wydana „Zbiorcza ocena jakości wody na pływalni Śremskiego Sportu spółka z o.o. w Śremie ul. Staszica 1A za okres od 01 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.” W wydanej ocenie stwierdzono, że jakość wody na pływalni spełniała wymagania mikrobiologiczne i fizykochemiczne określone w załącznikach nr 1 i nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

2.2. Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpielii.

Nadzór kontrolno-laboratoryjny nad kąpieliskami i miejscami okazjonalnie wykorzystywanymi do kąpielii w 2023 r. prowadzony był zgodnie z obowiązującymi przepisami: ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r., poz. 1478 ze zm.), rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpielii (Dz. U. z 2019 r., poz. 255), rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie ewidencji oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpielii (Dz. U. z 2018 r., poz. 2476).

Aktualnie obowiązująca definicja „miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpielii” wprowadzona ustawą Prawo wodne, definiuje to miejsce jako „wykorzystywany do kąpielii wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych niebędący kąpieliskiem”. Zgodnie z cytowaną ustawą rady gmin mogą wyrazić, w drodze uchwały zgodę na utworzenie miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpielii tylko wtedy, gdy nie jest uzasadnione utworzenie kąpieliska. Ponadto sezon kąpielowy określony dla miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpielii nie powinien być dłuższy niż 30 dni w roku kalendarzowym. Przeznaczeniem miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpielii jest zapewnienie bezpieczeństwa osobom kąpiącym się podczas krótkotrwałego wypoczynku letniego np.: obozy harcerskie, sezonowe ośrodki wypoczynkowe bądź gospodarstwa agroturystyczne.

W sezonie 2023 r. na terenie powiatu śremskiego funkcjonowały 4 kąpieliska, te same co w roku poprzednim:

- kąpielisko nr 1 na Jeziorze Jarosławskim,
- kąpielisko nr 2 na Jeziorze Jarosławskim,
- kąpielisko na Jeziorze Grzymiśławskim w Śremie,
- kąpielisko nad Jeziorem Dolskim Wielkim pod nazwą „Plaża Miejska w Dolsku”.

W roku 2023 na terenie powiatu śremskiego nie zostało zorganizowane żadne miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpielii.

W sezonie kąpielowym Państwowa Inspekcja Sanitarna dokonała oceny jakości wody w ww. kąpieliskach. Wykonano łącznie 16 badań jakości wody w kąpieliskach, w tym 4 w ramach kontroli urzędowej i 12 w ramach kontroli wewnętrznej. W każdym z kąpielisk woda badana była zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem poboru prób wody zarówno w zakresie kontroli urzędowej – 1 pobór jak i kontroli wewnętrznej – 3 pobory.

Badania jakości wody przeprowadzone w ramach kontroli urzędowej wykonywane były w Laboratorium Badań Wody Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lesznie, natomiast w zakresie kontroli wewnętrznej przez Laboratorium AQUANET sp. z o.o. w Poznaniu ul. Dolna Wilda 126 – laboratorium zewnętrzne o udokumentowanym systemie jakości badań, zatwierdzonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

We wszystkich ww. kąpieliskach jakość wody odpowiadała wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad

jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli (Dz. U. z 2019 r., poz. 255). Państwowy powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie wydał ogółem 16 bieżących ocen o jakości wody i 4 oceny sezonowe.

Ponadto organy PIS dokonały klasyfikacji jakości wody na podstawie czteroletnich badań w 3 kąpieliskach: w kąpielisku nr 1 na Jeziorze Jarosławskim, w kąpielisku nr 2 na Jeziorze Jarosławskim oraz w kąpielisku na Jeziorze Grzymiśławskim w Śremie.

W kąpielisku nad Jeziorem Dolskim Wielkim pod nazwą „Plaża Miejska w Dolsku” klasyfikacja jakości wody nie została sporządzona ze względu na niewystarczające próbkobranie. Zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli klasyfikacji jakości wody dokonuje się na podstawie co najmniej 16 próbek obejmujących cztery sezony kąpielowe. Ww. kąpielisko zostało zorganizowane w sezonie 2021 r. po raz pierwszy, w związku z czym badania wody nie obejmowały czterech sezonów kąpielowych.

Jakość wody w kąpielisku nr 1 na Jeziorze Jarosławskim oraz w kąpielisku nr 2 na Jeziorze Jarosławskim sklasyfikowana została jako doskonała, natomiast w kąpielisku na Jeziorze Grzymiśławskim w Śremie jako dobra.

Kąpielisko na Jeziorze Grzymiśławskim organizowane jest od sezonu 2018 r., w związku z czym pierwsza klasyfikacja jakości wody została sporządzona w roku 2021, na podstawie 16 próbek wody obejmujących cztery sezony kąpielowe: 2018, 2019, 2020 i 2021. Jakość wody została sklasyfikowana jako doskonała. Na podstawie klasyfikacji sporządzonej w roku 2022 jakość wody również została sklasyfikowana jako doskonała, natomiast na podstawie klasyfikacji sporządzonej w roku 2023 jakość wody została sklasyfikowana jako dobra. W związku z powyższym, na podstawie przeprowadzonych klasyfikacji jakości wody w Kąpielisku na Jeziorze Grzymiśławskim w Śremie w kolejnych latach stwierdzono pogorszenie jej jakości z doskonałej do dobrej.

W sezonie letnim Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Śremie prowadziła i aktualizowała internetowy serwis kąpieliskowy (zgodnie z art. 347 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne), który jest źródłem informacji na temat: lokalizacji kąpielisk, czasu trwania sezonu kąpielowego, bieżącej oceny jakości wody w kąpieliskach, informacji o zakazie kąpeli wraz ze wskazaniem przyczyn zakazu oraz infrastrukturze. Serwis kąpieliskowy udostępnia także dane administratorów oraz dane

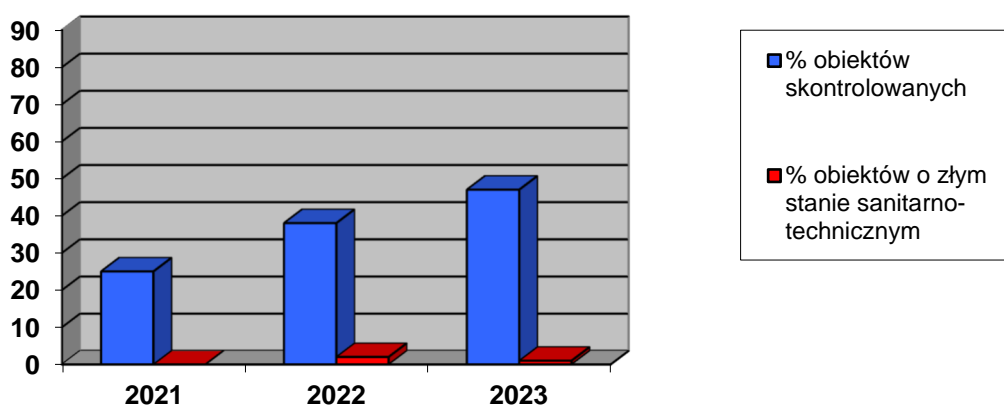
powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych nadzorujących kąpieliska. Link do serwisu kąpieliskowego umieszczony jest na stronie Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu oraz na stronie Głównego Inspektora Sanitarnego. Dodatkowo, w trakcie trwania sezonu na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie umieszczane były komunikaty o jakości wody do kąpiele. Ogółem umieszczono 7 komunikatów.

Ponadto, zgodnie z art. 347 ust. 4 ustawy Prawo wodne, organizator kąpieliska wprowadza do Serwisu kąpieliskowego dane o temperaturze wody, temperaturze powietrza i sile wiatru oraz zgodnie z art. 344 ust. 6 ww. ustawy przed otwarciem sezonu kąpielowego dodaje dokument z profilem wody w kąpielisku.

Organizatorzy kąpielisk wywiązywali się z ww. obowiązków, z wyjątkiem organizatora kąpieliska nad Jeziorem Dolskim Wielkim, który nie wprowadzał systematycznie do Serwisu Kąpieliskowego prowadzonego przez Głównego Inspektora Sanitarnego informacji o warunkach panujących na kąpielisku.

3. Ocena stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej oraz podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w 2023 r. oceniono stan sanitarny w 164 obiektach, co stanowi 47% obiektów znajdujących się w ewidencji. Jako złe zostały ocenione 2 obiekty - odsetek obiektów złych wynosił 1%. W roku 2023 przeprowadzono łącznie 177 kontroli.

3.1. Domy Pomocy Społecznej.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie znajdują się 3 obiekty:

- Dom Pomocy Społecznej Śrem ul. Farna 16

- Dom Pomocy Społecznej Psarskie ul. Owocowa 8
- Całodobowy Dom Opieki w Szołdrach gm. Brodnica.

Dom Pomocy Społecznej w Śremie ul. Farna 16 – obiekt działa w oparciu o decyzję Wojewody Wielkopolskiego z dnia 19.12.2007 r. nr PS.II-3.4.9013.18/07 – zezwolenie dla Powiatu Śremskiego na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Śremie dla osób przewlekle somatycznie chorych, z liczbą miejsc 86, DPS wpisany do Rejestru Domów Pomocy Społecznej pod pozycją numer 59.

Dom Pomocy Społecznej w Psarskim ul. Owocowa 8 - obiekt działa w oparciu o decyzję Wojewody Wielkopolskiego z dnia 26.01.2007 r. nr PS.II-11.9013-40/06 zezwalającą Powiatowi Śremskiemu na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Psarskim ul. Owocowa 8, z liczbą miejsc 120, DPS wpisany do Rejestru Domów Pomocy Społecznej pod pozycją numer 65.

Całodobowy Dom Opieki w Szołdrach - obiekt działa w oparciu o decyzją Wojewody Wielkopolskiego z dnia 29 lipca 2009 r., która zezwala na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niesprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku. Zezwolenie wydane jest na czas nieokreślony. Jest to podmiot niepubliczny, prowadzony przez osobę fizyczną (zgodnie z art. 57 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Dz. U. z 2023 r., poz.901 ze zm.). Obiekt spełnia standardy określone w art. 68 wyżej cytowanej ustawy.

W roku 2023 nadzorem sanitarnym objęto wszystkie ww. obiekty, w który przeprowadzono 3 kontrole.

W każdym ze skontrolowanych domów pomocy społecznej stwierdzono nieprawidłowości w rodzaju przybrudzonych ścian, ubytków malatury lub zniszczonych futryn drzwi w niektórych ze skontrolowanych pomieszczeń. W obu obiektach prace remontowo – malarskie prowadzone są na bieżąco, w miarę posiadanych możliwości przez własny personel lub firmę zewnętrzną zgodnie z opracowanymi harmonogramami oraz w miarę potrzeb. Podczas kontroli ustalono z Dyrektorami obiektów, że do końca roku sprawozdawczego przedstawią harmonogramy prac wykonanych w roku 2023 r. i planowanych do wykonania w roku następnym, z uwzględnieniem nieprawidłowości opisanych w protokołach. Otrzymano pisma, w których Dyrektorzy DPS poinformowali o wykonach pracach w części pomieszczeń

oraz o zaplanowanych do wykonania pracach na 2024 rok (DPS Psarskie) oraz o wykonaniu wszystkich wskazanych prac (DPS Śrem ul. Farna).

Stan sanitarno-techniczny Całodobowego Domu Opieki, w chwili kontroli nie budził zastrzeżeń. Nie stwierdzono również uchybień sanitarnych w zakresie utrzymania bieżącej czystości. Podczas kontroli użytkowany był tylko parter budynku (w obiekcie przebywało 13 pensjonariuszy), na I piętrze prowadzone były prace remontowe.

3.2. Hotele i inne obiekty świadczące usługi noclegowe.

W 2023 r. nadzorem objęto 13 obiektów w tym: 3 hotele (Hotel Metropol Śrem Pl. 20 Października 43, Hotel L'ASCADA Śrem ul. Chełmońskiego 2, Hotel Cztery Korony Śrem ul. Malczewskiego 1), 8 innych obiektów świadczących usługi noclegowe (Dwór Andrzejówka Mechlin, Centrum Hipiki Jaszkowo, Ośrodek Rekreacyjno-Szkoleniowy Villa Natura Dolsk, Ośrodek Szkolenia Sportowego FORREST Brzednia, Pokoje Gościnne Gogolewo 20, Słoneczny Dwór Radoszkowo II, Ośrodek Szkoleniowy ESA Włóściejewki, Agroturystyka Kmiecikówka Lubiatówko 43) oraz 2 pola biwakowe (w Jarosławkach i w Dolsku ul. Wczasowa). Ogółem przeprowadzono 13 kontroli. Stan sanitarno-techniczny żadnego z ww. obiektów, w chwili kontroli nie budził zastrzeżeń – prace remontowo-modernizacyjne przeprowadzane są sukcesywnie, we własnym zakresie przez właścicieli obiektów. Nie stwierdzono również uchybień sanitarnych w zakresie utrzymania bieżącej czystości. Wszystkie obiekty podobnie jak w roku poprzednim zostały ocenione pozytywnie.

Przedmiotem kontroli był stan sanitarno-techniczny tj. zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, utrzymanie czystości i porządku w obiektach i w ich otoczeniu, właściwa dezynfekcja pomieszczeń, urządzeń i sprzętów oraz pranie bielizny i pościeli, a także dostępność środków higienicznych, bezpieczne usuwanie odpadów oraz przestrzeganie zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu.

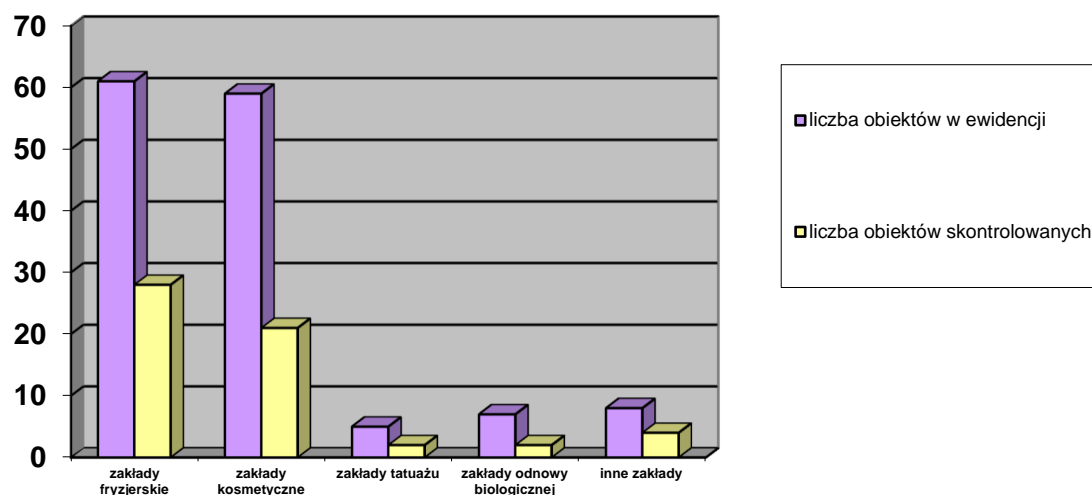
3.3 Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej i solaria.

W 2023 r. na terenie powiatu śremskiego znajdowało się 140 obiektów, które wykonywały usługi z zakresu fryzjerstwa, kosmetyki, tatuażu i odnowy biologicznej. W porównaniu do roku ubiegłego ich liczba zwiększyła się o 2 obiekty. Kontroli

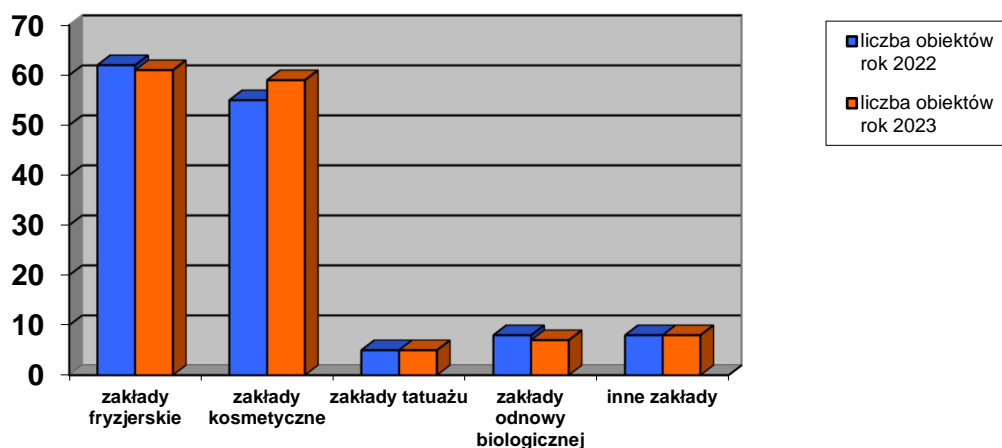
poddano 57 obiektów (co stanowi 40,7 % wszystkich zarejestrowanych obiektów), przeprowadzając 59 kontroli.

Największą grupę wśród zakładów ujętych w ewidencji stanowią zakłady fryzjerskie, natomiast najmniejszą zakłady tatuażu. Większość obiektów z tej grupy to małe zakłady, w których usługi świadczy 1 osoba, najczęściej właściciel.

Typ zakładów	Liczba zakładów w ewidencji	Liczba zakładów skontrolowanych	% skontrolowanych obiektów
Fryzjerskie	61	28	45,9
Kosmetyczne	59	21	35,6
Tatuażu	5	2	40,0
Odnowy biologicznej	7	2	28,6
Inne zakład	8	4	50,0
	140	57	40,7

Wśród zakładów ujętych w ewidencji przeważały zakłady fryzjerskie (43,6%), najmniej liczną grupę stanowiły zakłady tatuażu (3,6%).

W roku 2023, podobnie jak w roku poprzednim kontrole prowadzone były w oparciu o wymagania sanitarne wynikające z przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1283 ze zm.). We wszystkich skontrolowanych zakładach pomieszczenia i wyposażenie utrzymane było we właściwym stanie sanitarno-porządkowym. Również stan sanitarno-techniczny żadnego ze skontrolowanych obiektów, w chwili kontroli nie budził zastrzeżeń. Prace remontowe przeprowadzane są sukcesywnie, w miarę potrzeb przez właścicieli obiektów. Ponadto stwierdzono, że w 2 obiektach, które w roku poprzednim zostały ocenione jako złe przeprowadzono prace remontowe w związku z czym ich stan sanitarno-techniczny uległ poprawie.

3.4 Lecznictwo zamknięte.

Liczba placówek w porównaniu z rokiem 2022 nie uległa zmianie.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie aktualnie pozostają: 2 Szpitale (Szpital Powiatowy im. Tadeusza Malińskiego w Śremie Sp. z o.o. ul. Chełmońskiego 1 i Wielkopolski Ośrodek Reumatologiczny Śrem ul. Mickiewicza 95), 1 Zakład Opiekuńczo-Leczniczy (Śrem ul. Promenada 7) oraz 1 Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy i Hospicjum Stacjonarne (Śrem ul. Chełmońskiego 1). Kontrolą objęto 4 obiekty, w których przeprowadzono ogółem 8 kontroli w tym: 4 kontrole kompleksowe, 2 kontrole sprawdzające oraz 2 kontrole tematyczne.

Skontrolowane obiekty spełniają wymogi zawarte w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie ogólnych wymogów, jakim powinny

odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r., poz. 402).

Utrzymanie czystości oraz porządek w otoczeniu obiektów, postępowanie z bielizną czystą i brudną, postępowanie z odpadami medycznymi nie budziło zastrzeżeń. Placówki posiadają aktualne umowy na odbiór odpadów medycznych z firmami transportowymi posiadającymi wymagane zezwolenia. Jedna placówka posiada własną pralnię, 3 placówki bieliznę do prania przekazują do pralni usługowej.

Wszystkie placówki posiadają aktualne umowy na odbiór odpadów medycznych z firmami transportowymi posiadającymi wymagane zezwolenia. Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień sanitarnych w zakresie zbierania, oznakowania, magazynowania, przechowywania i transportu wewnętrznego odpadów medycznych oraz komunalnych.

Wszystkie obiekty zaopatrywane są w wodę z wodociągu publicznego w Śremie. Jakość wody z wodociągu publicznego w Śremie odpowiada warunkom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

W żadnej placówce nie stwierdzono obecności insektów ani śladów gryzoni.

We wszystkich placówkach przestrzegane są zapisy ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 700). W widocznych miejscach umieszczone są znaki informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych.

W placówkach zamkniętych ogółem wydano 6 decyzji:

- 1 decyzję merytoryczną,
- 2 decyzje rachunkowe,
- 1 decyzję umarzającą wszczęte postępowanie administracyjne,
- 2 decyzje na przedłużenie terminu wykonania.

3.5. Lecznictwo otwarte.

Liczba obiektów w porównaniu z rokiem ubiegłym zmniejszyła się o 9 (ze 145 do 136) - w roku 2023 powstały 2 obiekty, a 11 zostało zlikwidowanych.

Spośród placówek lecznictwa otwartego nadzorem sanitarnym objęto: przychodnie, inne obiekty prowadzące działalność leczniczą (stacja dializ, gabinety medycyny szkolnej, poradnie, niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej), indywidualne praktyki

lekarskie, indywidualne praktyki lekarzy dentystów, indywidualne i grupowe praktyki pielęgniarek.

Wszystkie podmioty lecznicze spełniają wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r., poz. 402).

Drobne prace remontowe i malarskie wykonywane są w miarę potrzeb, na bieżąco.

W 3 z 10 skontrolowanych przychodni wykonano prace remontowe - odmalowano ściany i sufity w gabinetach lekarskich oraz w korytarzach. Prace malarskie przeprowadzono również w 11 gabinetach prowadzących działalność leczniczą.

W trakcie świadczenia usług medycznych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą wytwarzane są odpady medyczne o kodzie 180103.

Wszystkie placówki posiadały prawidłowo opracowane procedury postępowania z odpadami medycznymi. Na terenie powiatu śremskiego podmioty lecznicze obsługiwane są przez firmy transportowe posiadające wymagane zezwolenia:

- Remondis Medison Sp. z o.o. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej ul. Puszkina 41,
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe JAGODA Marek Niewiadomski Bogusławki 21, 63-000 Gostyń,
- Zakład Obrotu Odpadami „TROXI” Sp. z o.o., ul. Dereniowa 3, Gutowo Małe, 62-300 Września,
- Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. 62-510 Konin ul. Sulańska 11,

Utylizacja odpadów:

Jest realizowana przez Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. 62-510 Konin ul. Sulańska 11. Wszystkie podmioty lecznicze prowadzą dokumentację związaną z wytwarzaniem odpadów medycznych. Są to elektroniczne karty przekazania odpadu z potwierdzeniem ich utylizacji (dodatkowo w niektórych placówkach prowadzone są zapisy z potwierdzeniami odbioru odpadów), zapisy dotyczące temperatury przechowywania odpadów.

Wszystkie kontrolowane placówki posiadały prawidłowo opracowane procedury dotyczące sprzątnięcia i dezynfekcji pomieszczeń oraz postępowania ze sprzętem do utrzymania porządku i czystości po zakończonej pracy. Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień sanitarnych w zakresie bieżącej czystości i porządku oraz w postępowaniu ze sprzętem porządkowym po zakończonej

pracy. W kontrolowanych obiektach sprzątaniem pomieszczeń zajmuje się personel zatrudniony na umowę o pracę lub umowę zlecenie. W kilku obiektach sprzątanie pomieszczeń zlecono firmie zewnętrznej.

W roku sprawozdawczym tak jak w roku 2022 nie było uwag dotyczących zaopatrzenia w wodę ciepłą i zimną w skontrolowanych obiektach, nie odnotowano przerw w dostępie do wody, awaryjności sieci, nie przeprowadzono modernizacji sieci w żadnej placówce. Wszystkie placówki zaopatrywane są w wodę z wodociągów publicznych, jakość wody z tych wodociągów odpowiada warunkom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

Odzież ochronna prana jest w pralniach lub we własnym zakresie.

Podobnie jak w roku ubiegłym nie stwierdzono w żadnej placówce występowania insektów, gryzoni lub ich śladów.

W roku 2023 ogółem wydano 7 decyzji w tym:

- 2 decyzje zarządzające (1 w grupie podmiotów leczniczych Przychodnie, 1 w grupie Inne zakłady opieki zdrowotnej),
- 2 decyzje na przedłużenie terminu wykonania (2 w grupie podmiotów leczniczych Przychodnie),
- 3 decyzje rachunkowe (1 decyzja w grupie podmiotów leczniczych Przychodnie, 1 decyzja w grupie Inne podmioty lecznicze, 1 decyzja w grupie Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów).

Nieprawidłowości, za które wydano decyzje:

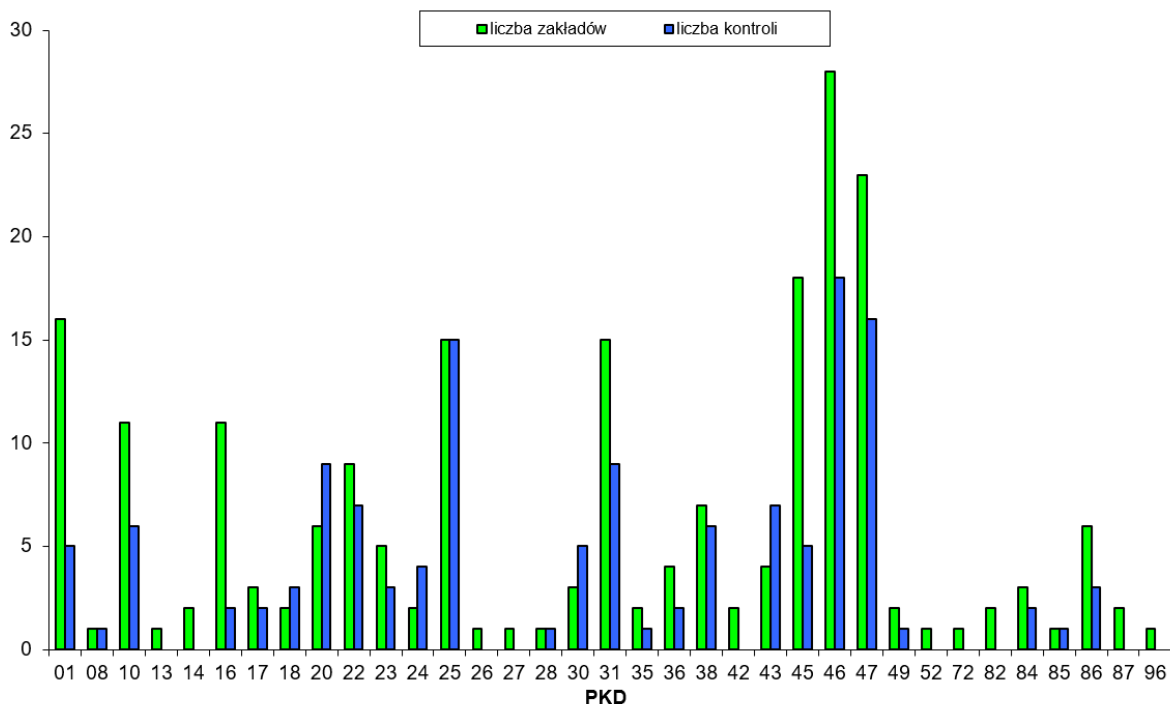
- a) ubytki tynku, odpryski malatury oraz pęknięcia na ścianach i sufitach w 5 gabinetach lekarskich, ubytki płytek w 1 z gabinetów, ubytki w podłodze w 1 gabinecie (Przychodnia),
- b) niewłaściwy stan sanitarno-techniczny ścian i sufitu w gabinecie (liczne zacieki i pęknięcia na suficie oraz zacieki, pęknięcia, odpryski farby na ścianie – inny zakład opieki zdrowotnej).
- c) nieprawidłowe magazynowanie odpadów w miejscu ich powstawania (Przychodnia),
- d) brak zamykanych pojemników na ręczniki jednorazowe (Przychodnia),
- e) krzesła wykonane z materiału tapicerowanego, którego nie można zdezynfekować (Przychodnia).

Kontrola sprawdzająca wykazała, że nieprawidłowości opisane w pkt. c, d i e zostały usunięte, natomiast na pkt a i b są wydana decyzja nakazująca. W roku 2022 obiekt oceniono jako zły. Nakazy z decyzji z poprzedniego roku zostały wykonane, co potwierdziła kontrola sprawdzająca.

We wszystkich placówkach przestrzegane są zapisy ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. W kontrolowanych obiektach przestrzegany jest zakaz palenia tytoniu. W widocznych miejscach umieszczone są znaki informujące o tym zakazie.

V. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Pracy

W roku 2023 sprawowano nadzór w zakresie higieny pracy nad 212 zakładami pracy. Skontrolowano 105 zakładów zatrudniających 5237 osób.

Wykres 1. Liczba skontrolowanych zakładów w poszczególnych sektorach gospodarki (wg PKD) w roku 2023.

W kontrolowanych zakładach prowadzono ocenę narażenia pracowników na czynniki szkodliwe i stwierdzono, że przekroczenia NDSiN (Najwyższe Dopuszczalne Stężenia i Natężenia) występują w 39 zakładach pracy, a w warunkach przekroczonych NDSiN pracują 872 osoby, w tym:

- narażenie na pyły - 31 pracowników zatrudnionych w 4 zakładach pracy,
- narażenie na hałas - 853 pracowników w 22 zakładach pracy,
- narażenie na wibrację - 49 pracowników w 2 zakładach pracy,
- narażenie na czynniki chemiczne - 23 pracowników w 2 zakładach pracy,
- narażenie na promieniowanie optyczne – 17 pracowników w 1 zakładzie pracy.

Największa liczba narażonych pracowników, pracujących w warunkach przekroczonych NDSiN zatrudniona jest w:

- zakładach produkujących wyroby z gumy i tworzyw sztucznych - 355 osób,

- zakładach produkujących meble – 145 osób,
- przemyśle drzewnym - 85 osób,
- zakładach produkujących wyroby hutnicze – 85 osób,
- zakładach produkujących gotowe wyroby metalowe – 59 osób,
- zakładach przetwarzających odpady – 48 osób.

Pracownicy zatrudnieni w tych zakładach to grupa osób najbardziej narażona na działanie czynnika szkodliwego jakim jest hałas. Podczas prowadzonych kontroli szczególną uwagę zwracano na stanowiska pracy, gdzie występują przekroczenia NDN hałasu i poddawano wnikliwej analizie opracowane przez kierownictwo firm plany poprawy warunków pracy dla tych stanowisk, badając równocześnie realizację określonych przez zakłady działań prewencyjnych.

W celu zmniejszenia narażenia pracowników na hałas instruowano przedsiębiorców o sposobach, które mogą spowodować poprawę warunków pracy w zakładach. Uzyskać to można np. poprzez wymianę zużytych maszyn lub ich elementów na nowe, obudowę maszyn lub ich części generujących hałas, ostrzenie elementów tnących i ich systematyczną konserwację oraz ograniczenie czasu narażenia pracowników na hałas i stosowanie certyfikowanych ochron narządu słuchu. Informowano również pracodawców o zakazie zatrudniania pracowników narażonych na ponadnormatywny hałas w godzinach nadliczbowych.

Podczas kontroli w zakładach, gdzie występują przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu, instruowano kierownictwo o konieczności takiego projektowania miejsc pracy i rozmieszczania stanowisk powodujących zagrożenie hałasem, aby nie miały one szkodliwego wpływu na sąsiednie stanowiska i pozostałych pracowników.

W przypadkach, w których wyeliminowanie przekroczeń NDN hałasu było niemożliwe za pomocą środków organizacyjno-technicznych kontrolą objęto prawidłowy dobór środków ochrony indywidualnej słuchu i prawidłowość ich stosowania.

Podczas kontroli zakładów, w których występuje ponadnormatywny hałas stwierdzono, że podobnie jak w latach poprzednich kontynuowana jest działalność profilaktyczna zmierzająca do ograniczenia bądź likwidacji chorób zawodowych. Wśród metod zapobiegania stosuje się m.in.:

- systematyczne badania lekarskie,
- stosowanie ochron osobistych na stanowiskach, gdzie stwierdzono narażenie,

- systematyczne szkolenia bhp wstępne i okresowe.

W roku 2023 wydano 17 decyzji zarządzających, które zawierały 40 nakazów m. in.:

- przedstawić do wglądu pomiary czynników szkodliwych na stanowiskach pracy,
- poprawić warunki techniczne na stanowiskach pracy,
- poprawić warunki techniczne w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych,
- uzupełnić dokumentację oceny ryzyka zawodowego o brakujące zagrożenie związane z czynnikiem rakotwórczym występującym na stanowisku pracy,
- przedstawić do wglądu ocenę ryzyka zawodowego opracowaną dla stanowiska obsługi śrutownicy,
- przedstawić do wglądu rejestr prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z czynnikami o działaniu rakotwórczym,
- przedstawić do wglądu rejestr pracowników narażonych na działanie czynników o działaniu rakotwórczym,
- wydzielić pomieszczenie z natryskiem w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych przeznaczonych dla pracowników,
- zapewnić pracownikom bezpieczne korzystanie z pomieszczenia szatni – usunąć z pomieszczenia mieszalnik farb i tynków oraz wytrząsarkę farb i tynków,
- zapewnić miejsca siedzące w pomieszczeniu szatni męskiej,
- w pomieszczeniu umywalni damskiej zapewnić odpowiednią ilość umywalek i natrysków,
- usunąć z etykiety produktu zapisów o działaniu biobójczym – odstrasającym produktu, które wprowadza w błąd konsumentów,
- wycofać z obrotu produkty zawierające na etykiecie zapisy wprowadzające w błąd konsumentów.

W toku wykonywanych czynności związanych z nadzorem nad zakładami pracy prowadzono systematyczne rozeznanie związane z występowaniem czynników rakotwórczych na stanowiskach pracy. Stwierdzono, że na terenie powiatu śremskiego narażenie na czynniki rakotwórcze występuje w 40 zakładach pracy, a narażonych jest 522 pracowników, w tym:

Nazwa czynnika	Liczba zatrudnionych pracowników
prace związane z narażeniem na pył drewna	325
prace związane z narażeniem na pył krzemionki krystalicznej i czynników chemicznych	142
promieniowanie jonizujące	17
mieszanki zawierające formaldehyd	32
spaliny diesla	6
razem	522

Podczas prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że pracodawcy zatrudniający pracowników w warunkach narażenia na czynniki rakotwórcze prowadzą rejestry prac, których wykonywanie powoduje konieczność kontaktu z czynnikami rakotwórczymi oraz rejestry osób narażonych na te czynniki.

Pracownicy informowani są w formie pisemnej o rodzaju występującego czynnika rakotwórczego, jego oddziaływaniu na organizm ludzki, wynikach pomiarów oraz konieczności stosowania ochron osobistych. Opracowywane są oceny ryzyka zawodowego, w których uwzględnia się narażenie pracownika na czynniki rakotwórcze. Systematycznie prowadzone są pomiary stężeń czynników rakotwórczych na stanowiskach pracy.

W trakcie przeprowadzonych w 2023 roku kontroli, podobnie jak w latach poprzednich, zaznajamiano się z zaleceniami pokontrolnymi Państwowej Inspekcji Pracy i zwracano uwagę na terminowość wykonywania poleceń wydanych w nakazach tej instytucji.

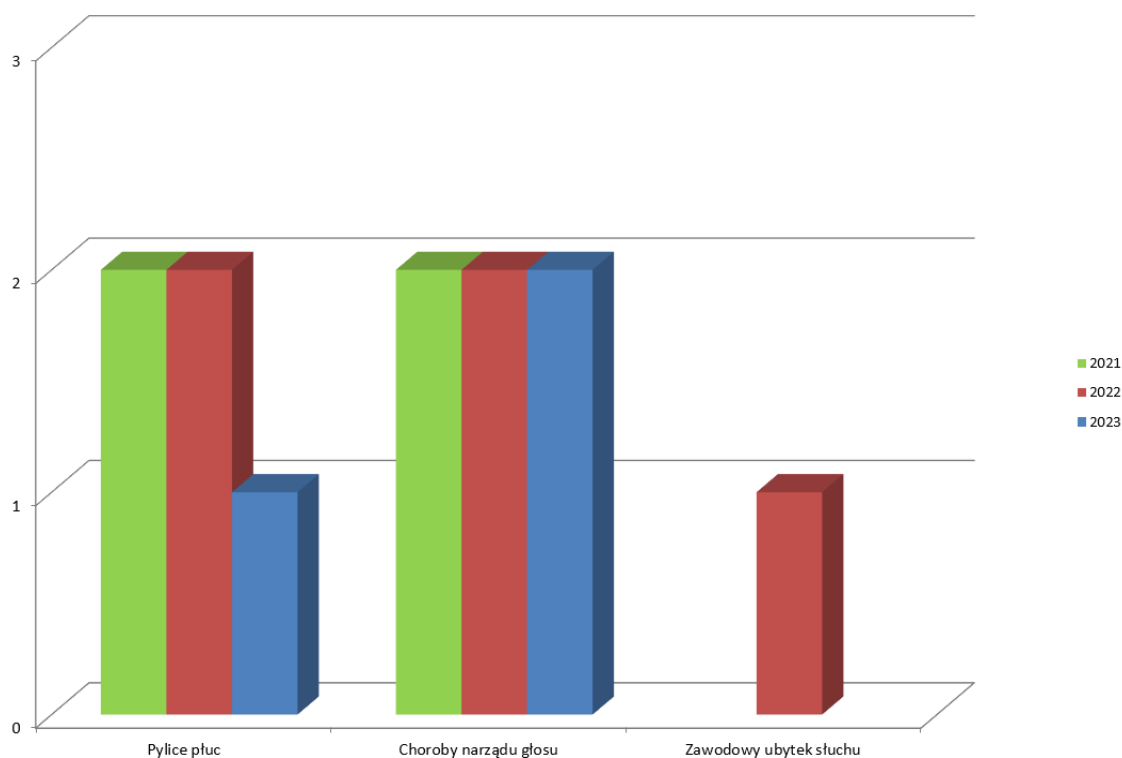
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie systematycznie informuje Okręgowego Inspektora Pracy w Poznaniu o występujących na terenie powiatu chorobach zawodowych i wydawanych decyzjach stwierdzających te choroby.

Stanowisko Pracy do Spraw Higieny Pracy PSSE w Śremie prowadzi współpracę z lekarzami medycyny pracy, którzy przeprowadzają badania lekarskie pracowników zatrudnionych w zakładach na terenie powiatu, jak również prowadzi ścisłą współpracę z Wojewódzkim Centrum Medycyny Pracy w Poznaniu w zakresie sporządzenia oceny narażenia zawodowego u osób, co do których zachodzi podejrzenie o zachorowanie na choroby zawodowe.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 5 postępowań w sprawie chorób zawodowych i wydano 3 decyzje stwierdzające choroby zawodowe:

- pylice płuc - 1 choroba;
- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym – 2 choroby;

oraz wydano 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Wykres 2. Porównanie ilości występujących chorób zawodowych w latach 2021 – 2023 r.

W roku 2023 w ramach współpracy z innymi instytucjami, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie przekazywał informacje o nieprawidłowościach w oznakowaniu produktów wprowadzanych do obrotu przez firmy zlokalizowane na terenie innych powiatów podlegające nadzorowi tamtejszej Inspekcji Sanitarnej.

W 2023 roku Stanowisko Pracy ds. Higieny Pracy PSSE w Śremie kontynuowało powierzone mu obowiązki związane z nadzorem nad środkami zastępczymi. W roku 2023 na terenie powiatu śremskiego nie toczyło się żadne postępowanie administracyjne w zakresie środków zastępczych, nie odnotowano znamion

wprowadzania do obrotu lub wytwarzania środków zastępczych, ani nie zgłoszono zatrucia środkami zastępczymi.

W 2023 r. kontynuowano w zakładach pracy działania związane z przestrzeganiem przepisów ustawy z dnia 9 września 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwem używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. W związku z tym przeprowadzono 95 kontroli, podczas których stwierdzono przestrzeganie przepisów ustawy oraz systematyczny spadek liczby osób palących papierosy na terenie zakładów pracy.

VI. Ocena warunków sanitarno-higienicznych w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych

1. Nadzór nad placówkami.

Obiekty stałe:

- 9 żłobków,
- 33 przedszkola,
- 3 punkty przedszkolne,
- 21 szkół podstawowych (funkcjonujących samodzielnie),
- 3 licea ogólnokształcące (w tym 1 dla dorosłych),
- 2 szkoły policealne,
- 1 szkoła branżowa I stopnia,
- 9 zespołów szkół, w tym:
 - * Zespół Szkolno-Przedszkolny w Masłowie, w strukturach którego funkcjonuje Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Masłowie oraz Przedszkole w Wieszczyźnie,
 - * Zespół Szkolno-Przedszkolny w Brodnicy, w strukturach którego funkcjonuje Szkoła Podstawowa im. Hymnu Narodowego w Brodnicy oraz Przedszkole w Żabnie,
 - * Zespół Szkolno-Przedszkolny w Manieczkach, w strukturach którego funkcjonuje Szkoła Podstawowa im. gen. J. Wybickiego w Manieczkach oraz Przedszkole w Manieczkach,
 - * Zespół Szkół Rolniczych w Grzybnie – zespół z technikum oraz internatem szkolnym,
 - * Zespół Szkół Technicznych im. Hipolita Cegielskiego Śremie – zespół z technikum oraz liceum ogólnokształcącym,
 - * Zespół Szkół Politechnicznych im. Powstańców Wielkopolskich w Śremie – zespół z technikum, szkołą branżową I stopnia, warsztatami szkolnymi oraz liceum ogólnokształcącym dla dorosłych,
 - * Zespół Szkół Ekonomicznych im. Cyryla Ratajskiego w Śremie – zespół szkół z technikum,

* Zespół Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej w Śremie – w strukturach zespołu funkcjonuje szkoła podstawowa specjalna oraz szkoła przysposabiająca do pracy,

* Zespół Szkół Katolickich im. św. Jana Pawła II w Śremie z 1 przedszkolem, 2 szkołami podstawowymi (szkoła podstawowa i muzyczna) oraz 1 liceum ogólnokształcącym,

- 1 warsztaty szkolne,
- 5 pozaszkolnych placówek specjalistycznych,
- 2 centra szkolenia zawodowego,
- 6 placówek wsparcia dziennego,
- 1 placówka rekreacyjna.

Liczba przeprowadzonych łącznie kontroli w 2023 r. wyniosła **122**, w tym:

- kontrole bieżące (**55**),
- kontrole sprawdzające (**13**),
- kontrole interwencyjne (**2**),
- kontrole przeprowadzone w związku z wypoczynkiem dzieci i młodzieży (**26**)
(w tym 6 turnusów wypoczynku zimowego i 20 turnusów wypoczynku letniego).
- kontrole tematyczne (łącznie **26**), w zakresie:
 - - oceny przygotowania placówek do nowego roku szkolnego (**5**),
 - - ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych (**14**),
 - - dotyczące wniosków o wydanie opinii sanitarnych (**7**),

Obiekty wypoczynku dzieci i młodzieży:

Obiekty sezonowe: ogółem **25**, w tym **16** obiektów wypoczynku letniego dzieci i młodzieży oraz **9** obiektów wypoczynku zimowego.

Liczba zgłoszonych turnusów w bazie wypoczynku MEN – **112**, w tym wypoczynek zimowy – **20** turnusów oraz wypoczynek letni – **92**.

Liczba uczestników wypoczynku w skontrolowanych turnusach wyniosła **878**, w tym: wypoczynek zimowy – **138** uczestników, wypoczynek letni – **740** uczestników.

2. Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek:

- 1) Nowy obiekt – Filia Niepublicznego Przedszkola Kinderki.pl - przedszkole zlokalizowane w Śremie, przy ul. Środkowej 10.
- 2) Zaadaptowano dodatkowe pomieszczenia w Niepublicznym Przedszkolu „Leśne Skrzaty” w Pyszącej, przy ul. Długiej 32, zlokalizowane na pierwszym piętrze budynku, które przeznaczono na 2 dodatkowe sale przedszkolne wraz z sanitariatem.
- 3) Zlikwidowano Niepubliczne Przedszkole „Radosny Maluch”, ul. Krasickiego 8, 63-130 Książ Wlkp.
- 4) Pomieszczenia znajdujące się w obrębie całego pietra budynku zlokalizowanego w Śremie, przy ul. Raławickiej 7A, dotychczas wykorzystywane na potrzeby działalności innych placówek oświatowych, zostały przeznaczone na potrzeby funkcjonowania nowo powstałej placówki - Niepublicznej Szkoły Podstawowej „Spektrum”.
- 5) Nowa placówka - Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące „Artysta”, ul. Wyszyńskiego 16, 63-100 Śrem, funkcjonujące w rozdzielności czasowej w systemie dwuzmianowym z Publiczną Szkołą Podstawową im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Śremie.
- 6) Uruchomienie kolejnych 2 sal lekcyjnych (dodatkowa lokalizacja – ul. Targowa 1, 63-100 Śrem), przeznaczonych na potrzeby funkcjonowania Liceum Ogólnokształcącego „Artysta” w Śremie.
- 7) Inne placówki nowo powstałe w 2023 r.:
 - a) Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Mateusz Snela, zlokalizowana w Śremie, przy ul. Kosynierów 17,
 - b) Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Progres – Centrum Stymulacji i Rozwoju, zlokalizowana w Zbrudzewie, przy ul. Śremskiej 39,
 - c) Szkoła Pływania Chłerek Swim z siedzibą w Śremie, przy ul. Gostyńskiej 51 lok. 422,
- 8) Zlikwidowano 3 obiekty, zlokalizowane w tym samym budynku:
 - a) Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Śremie Mateusz Snela, ul. Raławicka 7A, 63-100 Śrem,
 - b) Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna „Terapeutyczne Pola”, ul. Raławicka 7A, 63-100 Śrem,

c) Placówka Wsparcia Dziennego w Śremie, ul. Raławicka 7A, 63-100 Śrem.

3. Liczba załatwionych interwencji: 4

- 1) Szkoła Podstawowa im. gen. Dezyderego Chłapowskiego w Łówcu, Łówiec 16, 63-112 Brodnica - telefoniczne zgłoszenie w dniu 26.06.2023 r. od rodzica dziecka w wieku przedszkolnym, dotyczące zwiększenia liczby dzieci w oddziałach przedszkolnych funkcjonujących w strukturach Szkoły Podstawowej im. gen. Dezyderego Chłapowskiego w Łówcu, w związku z planowanym zamknięciem Punktu Przedszkolnego w Grzybnie. Według zgłaszającego placówka nie będzie w stanie zapewnić odpowiednich warunków pobytu dla dzieci. W związku ze zgłoszonymi uwagami przeprowadzono kontrolę interwencyjną w dniu 26.06.2023 r. dotyczącą oceny warunków higieniczno-sanitarnych w oddziałach przedszkolnych funkcjonujących w strukturach Szkoły Podstawowej im. gen. Dezyderego Chłapowskiego w Łówcu, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości. PPIS w Śremie skierował pismo do Gminy Brodnica, z prośbą o podjęcie działań informacyjnych skierowanych do rodziców o planowanych zmianach organizacyjnych w zarządzanych przez Gminę placówkach oświatowych. Poinformowano o przebiegu sprawy osobę zgłaszającą (udzielono odpowiedzi w formie pisemnej).
- 2) Zespół Szkół Ekonomicznych im. Cyryła Ratajskiego w Śremie, ul. Wybickiego 2, 63-100 Śrem - zgłoszenie z dnia 18.09.2023 r. w postaci wiadomości e-mail dotyczące nieprawidłowych warunków w Zespole Szkół Ekonomicznych w Śremie – prośba o weryfikację i sprawdzenie (przyjęto za dużo uczniów, lekcje odbywają się w piwnicy i na korytarzach, przerwy trwają 5 minut, małe pomieszczenia klas, przy 35 osobowych oddziałach, niedostosowane krzesła w SP nr 5). W związku z otrzymaną interwencją, pracownicy upoważnieni przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Śremie, przeprowadzili w dniu 21.09.2023 r kontrolę w ZSE w Śremie, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości. W dniu 29.09.2023 r. udzielono w formie pisemnej odpowiedzi na uwagi zawarte w pisemnym zgłoszeniu.

- 3) Zespół Szkół Ekonomicznych im. Cyryla Ratajskiego w Śremie, ul. Wybickiego 2, 63-100 Śrem - w dniu 02.10.2023 r. wpłynęło kolejne zapytanie (wiadomość e-mail) dotyczące ilości toalet i umywalek, metrażu sal – jaki metraż przypada na jednego ucznia, czy pomieszczenia zlokalizowane w podziemiu mają odstępstwa i czy zostały odebrane przez inspekcję sanitarną, czy wydane zostały zalecenia lub decyzje administracyjne. Wystosowano w trybie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r., poz. 338 ze zm.) pismo o złożenie wyjaśnień przez organ powołany do sprawowania nadzoru nad tą jednostką, tj. Zarządu Powiatu Śremskiego. Po otrzymaniu w dniu 06.11.2023r. wyjaśnień złożonych przez organ prowadzący, przekazano informacje, udzielono odpowiedzi w dniu 14.11.2023 r. osobie zgłaszającej.
- 4) Szkoła Podstawowa im. Janusza Kusocińskiego w Dolsku, ul. Kościańska 4, 63-140 Dolsk - zgłoszenie od rodzica dotyczące braku ciepłej wody w sanitariacie w budynku szkoły oraz przy sali gimnastycznej. W dniu 04.10.2023 r. do PSSE w Śremie wpłynęło zgłoszenie rodzica ucznia Szkoły Podstawowej im. Janusza Kusocińskiego w Dolsku, dotyczące braku ciepłej wody w sanitariacie w budynku szkoły oraz budynku sali gimnastycznej (budynek należący do Miejsko Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Dolsku). Przeprowadzono postępowanie wyjaśniające – podjęto kontakt telefoniczny z dyrektorem szkoły, w celu uzyskania wyjaśnień. Zgodnie z inf. uzyskaną od dyrektora – stwierdzona awaria pieca w budynku głównym oraz toalecie w budynku „czerwonej szkoły”. Dyrektor zobowiązał się poinformować i przeprosić rodziców za niedogodności, pisemnie powiadomił również organ prowadzący - Gminę Dolsk, zobowiązał się jak najszybciej usunąć awarię (co zostało potwierdzone w wiadomości e-mail z dnia 04.10.2023 r. przesłanej przez dyrektora szkoły do PSSE). W dniu 06.10.2023 r. udzielono odpowiedzi w formie pisemnej osobie zgłaszającej.

4. Ocena warunków techniczno-sanitarnych w placówkach oświatowych

W ramach prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego w 2023 r. oceniono stan sanitarno-techniczny w 55 placówkach opieki, wychowania i nauczania. Wśród tych

placówek znajdują się obiekty, w których stwierdzono, że pomieszczenia lub otoczenie wymagają działań naprawczych w zakresie stanu sanitarnego/technicznego.

W roku 2023 wydano łącznie 10 decyzji administracyjnych, w tym 5 przedłużających termin wykonania nakazów zawartych w wydanych decyzjach.

We wszystkich placówkach zapewniono ogrzewanie centralne własne lub ogrzewanie z sieci ciepłowniczej. Wyniki przeprowadzonych w trakcie kontroli pomiarów w zakresie zapewnienia odpowiedniej temperatury powietrza w salach zajęć/lekcyjnych są prawidłowe. Wszystkie skontrolowane placówki oświatowo-wychowawcze na terenie powiatu śremskiego posiadają pełną infrastrukturę wodno-kanalizacyjną. Zaopatrywane są w wodę z wodociągów publicznych będących pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora w Śremie, odprowadzanie ścieków – kanalizacja centralna, bezodpływowy zbiornik na nieczystości ciekłe lub posiadanie własnej oczyszczalni ścieków. We wszystkich placówkach zapewniono dostęp do bieżącej zimnej i ciepłej wody. W żadnej placówce nie występują ustępy zewnętrzne. W odniesieniu do zachowania standardów dostępności do urządzeń higieniczno-sanitarnych, przekroczenie liczby uczniów na umywalkę i/lub miskę ustępową, stwierdzono w 5 skontrolowanych placówkach.

5. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

Na 15 skontrolowanych placówek szkolnych 13 obiektów posiada warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, a 2 obiekty nie posiadają własnej infrastruktury do prowadzenia zajęć i korzystają z bazy sportowej zlokalizowanej poza placówką. Niezależnie od posiadanej infrastruktury 10 placówek korzysta z infrastruktury do wychowania fizycznego poza placówką, przy czym uczniowie 5 szkół podstawowych dodatkowo korzystają w ramach zajęć wychowania fizycznego z pływalni miejskiej w Śremie.

6. Prowadzenie dożywiania.

Dożywianie uczniów prowadzone jest najczęściej w formie jedno lub dwudaniowych obiadów. Posiłki w zależności od posiadania kuchni zlokalizowanych na terenie szkół, są przygotowywane na miejscu lub dowożone (catering). Ogółem w odniesieniu do skontrolowanych szkół w 2023 r. z dożywiania łącznie korzystało 702 uczniów, w tym 107 dzieci z posiłków dofinansowanych. Szkoły

uczestniczą w rządowym programie dla szkół, w ramach którego uczniowie otrzymują produkty mleczne, warzywa i owoce. Spośród skontrolowanych szkół, w 2 funkcjonował sklepik szkolny, a w 3 automaty do sprzedaży przekąsek oraz ciepłych i zimnych napoi.

7. Opieka medyczna w szkołach.

Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami oceniono w 14 placówkach. Spośród skontrolowanych szkół, 9 placówek posiada gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej do własnej dyspozycji, natomiast 5 szkół nie posiada odrębnego gabinetu medycznego. Profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami jest zapewniona w pomieszczeniach zastępczych na terenie placówki, przy czym najczęściej pielęgniarka ze względu na zamienne godziny pracy oraz nienakładające się dyżury, korzysta z pomieszczenia wspólnego z logopedą, pedagogiem lub psychologiem.

Dokonując oceny stanu sanitarno-technicznego gabinetów medycznych funkcjonujących w placówkach, sprawdzano między innymi czy pomieszczenia są wyposażone w punkt poboru ciepłej i zimnej wody oraz środki myjąco-dezynfekujące, a podłogi czy są wykonane z materiałów umożliwiającymi ich mycie i dezynfekcję.

8. Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach.

W ramach prowadzonego nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach w 2023 roku skontrolowano 5 placówek. Podczas prowadzonych czynności kontrolnych zauważono, iż niektóre placówki posiadają na stanie przeterminowane substancje chemiczne. W takich sytuacjach informowano, że istotą podawania informacji o dacie ważności danego produktu jest zapewnienie użytkownika, że w tym konkretnym okresie dany produkt posiada deklarowane przez producenta właściwości zarówno użytkowe, jak i związane z bezpieczeństwem stosowania. Dlatego też po upływie tego terminu produkty powinny być niezwłocznie wycofywane ze stosowania i odpowiednio utylizowane.

9. Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania.

W 2023 roku przeprowadzono ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych w 14 placówkach. Badaniem objęto łącznie 108 oddziałów szkół podstawowych. Liczba uczniów poddanych badaniom – 1737.

Wyniki przeprowadzonych badań przedstawiają się następująco:

- waga tornistra szkolnego do 10% masy ciała – 724 uczniów,
- waga tornistra w zakresie 10-15% masy ciała ucznia – 764 uczniów,
- waga tornistra szkolnego >15% masy ciała ucznia – 249 uczniów.

Oceną dostosowania mebli do warunków antropometrycznych dzieci objęto 51 stanowisk – nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. W trakcie prowadzonych badań dotyczących ergonomii, dokonywany był pomiar wysokości ciała oraz wysokości podkolanowej. Na tej podstawie sprawdzano rozmiar mebli dostosowany do danego dziecka. Mierzona jest również wysokość siedziska oraz stołu. Pomiary dokonywane są za pomocą przymiaru wstęgowego.

Wszystkie skontrolowane szkoły umożliwiają uczniom spędzanie przerw na świeżym powietrzu. Podczas kontroli prowadzonych w szkołach, dokonano oceny rozkładu zajęć lekcyjnych. Oceną objęto łącznie 171 oddziałów. Nieprawidłowości wynikały głównie z nie rozpoczynania zajęć o stałej porze lub różnicy godzin lekcyjnych większej niż 1 godzina pomiędzy poszczególnymi dniami tygodnia stwierdzono łącznie w 81 oddziałach. Poinformowano dyrektorów szkół o kryteriach oceny rozkładu zajęć lekcyjnych wynikających z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r., poz. 1604), zgodnie z którym plan zajęć dydaktyczno-wychowawczych powinien uwzględniać równomierne obciążenie uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia.

Wszystkie skontrolowane szkoły zapewniają uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych (indywidualne szafki i/lub wyznaczone miejsce w salach lekcyjnych). Podczas prowadzonych badań w zakresie oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych, pozyskano bezpośrednio od uczniów informacje, że nie wszyscy korzystają z tej możliwości (nie wyrażają chęci).

Wzrost liczebności uczniów w klasach obserwowany jest głównie w odniesieniu do szkół ponadpodstawowych, gdzie nastąpiła kumulacja roczników. Sytuacja przełożyła się na konieczność utworzenia w tych szkołach większej liczby oddziałów

klas pierwszych oraz zwiększenie liczebności uczniów w poszczególnych klasach. Sytuacja ta spowodowała wprowadzanie innych rozwiązań w postaci dwuzmianowości oraz przeniesienia części zajęć do innych placówek oświatowych (2 szkoły ponadpodstawowe podpisały porozumienie ze szkołami podstawowymi na udostępnienie sal lekcyjnych).

Najczęściej w szkołach obowiązują przerwy 10 minutowe. Zapewnione są dodatkowo (przynajmniej jedna) dłuższe przerwy – tzw. śniadaniowe lub obiadowe. Funkcjonują również przerwy 5 minutowe – najczęściej w szkołach średnich, gdzie ze względu na liczbę uczniów/oddziałów, zajęcia prowadzone są w systemie dwuzmianowym. Wiąże się to również z dojazdem młodzieży do szkół komunikacją publiczną PKS.

Zajęcia prowadzone są w systemie dwuzmianowym w 5 skontrolowanych w 2023 roku placówkach: Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych, Szkole Policealnej, Policealnej Szkole Medycznej – „SUKCES” w Śremie, Zespole Szkół Ekonomicznych im. Cyryła Ratajskiego w Śremie oraz Zespole Szkół Politechnicznych im. Powstańców Wielkopolskich w Śremie.

Dowozy uczniów do szkół są zapewnione w 10 skontrolowanych w roku 2023 szkołach podstawowych.

10. Przestrzeganie zakazu palenia tytoniu w placówkach nauczania i wychowania.

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych w placówkach nauczania i wychowania w zakresie przestrzegania zakazu palenia wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych, stwierdzono jego przestrzeganie.

Wypełniono kwestionariusze do oceny przestrzegania przepisów i dokonano oceny realizacji ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 700).

VII. Główne zagadnienia realizowane w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

Stanowisko Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w strukturze Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizuje zadania o charakterze prewencyjnym, które zostały określone w art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r., poz. 338 ze zm.) oraz w oparciu o inne przepisy prawa (ustawy, rozporządzenia).

Zadania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego miały na celu zapewnienie właściwych warunków sanitarno-higienicznych w nowo realizowanych oraz przebudowywanych, czy też rozbudowywanych obiektach budowlanych poprzez egzekwowanie odpowiednich rozwiązań technicznych i technologicznych gwarantujących spełnienie tych wymagań, a także poprzez zapobieganie pogorszenia standardów jakości środowiska w zakresie warunków zdrowotnych osób zamieszkujących i przebywających w sąsiedztwie obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Działania te zostały podjęte na wniosek organów administracyjnych lub inwestorów i polegały na:

- ✓ opiniowaniu i uzgadnianiu w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujące: uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, uzgadnianie możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz opiniowanie projektów dokumentów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko;
- ✓ opiniowaniu w ramach oceny oddziaływania na środowisko, obejmujące wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz wydawanie opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- ✓ uzgadnianiu warunków zabudowy w postępowaniach o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu;
- ✓ uzgadnianiu dokumentacji projektowej inwestycji;

- ✓ zajmowaniu stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych.

Podstawę działalności inwestycyjnej stanowi planowanie przestrzenne, które ma na celu realizację zasady ładu przestrzennego, zrównoważonego rozwoju, a także wdrażanie rozwiązań chroniących środowisko, w tym również zdrowie ludzi. Zgodnie z właściwością rzeczową w zakresie sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie dokonał uzgodnień projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko pod kątem wpływu projektowanego sposobu zagospodarowania terenu na takie elementy jak: powietrze, wodę, powierzchnię ziemi, klimat, zasoby naturalne, krajobraz, rośliny, zwierzęta oraz ludzi we wzajemnym ich powiązaniu. Podstawą do zajęcia stanowiska uzgodnienia w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko było opracowanie zawierające analizy i oceny oddziaływania na środowisko tzw. prognoza oddziaływania na środowisko, w tym na zdrowie ludzi, odnosząca się do wyżej wspomnianych elementów. Ponadto w oparciu o art. 54 ust. 1, w powiązaniu z art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.), odnosząc się do w/w elementów, w ramach strategicznej oceny oddziaływania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie zaopiniował projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

1. W 2023 r. Stanowisko Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego PSSE w Śremie, w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wydało 9 opinii dotyczących uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Wszystkie sprawy dotyczyły projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego ustalają przeznaczenie terenów oraz ściśle określają sposoby ich zagospodarowania i zabudowy. Dokonując uzgodnienia planu dążono do takiego kształtowania struktury przestrzennej oraz przeznaczenia przedmiotowego terenu, aby w sposób racjonalny, a zarazem zrównoważony godzić potrzeby rozwojowe gmin i ich mieszkańców oraz podmiotów gospodarczych z wymogami ochrony środowiska, w tym również zdrowia ludzi. Mając na uwadze

szeroko pojętą ochronę zdrowia ludzi w przeprowadzonej strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko zwracano szczególną uwagę na:

- właściwą gospodarkę wodno-ściekową z uwzględnieniem zapewnienia ludności wody do picia i na potrzeby gospodarcze;
- właściwe usuwanie, gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów;
- zapewnienie ochrony ludności przed niekorzystnym wpływem hałasu, wibracji oraz zanieczyszczeń powietrza.

W oparciu o art. 54 ust. 1, w powiązaniu z art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie *zaopiniował 13 projektów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego*. W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie na podstawie art. 48 ust. 1, w powiązaniu z art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1049 ze zm.) wydał *2 opinie o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko*. W/w odstąpienie dotyczyło zagadnień związanych ze zmianami stanowiącymi niewielką modyfikację przyjętego już wcześniej dokumentu.

2. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny opiniował i uzgadniał warunki realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Przed zajęciem stanowiska, każdorazowo w oparciu o kartę informacyjną przedsięwzięcia lub na podstawie sporządzonego raportu, poddawano ocenie: charakter planowanej inwestycji, jej rozmiar, wielkość i rodzaj zajmowanego terenu, rodzaj proponowanej technologii, wielkość produkcji, usytuowanie względem terenów chronionych z uwzględnieniem przeważających kierunków wiatru, istniejący i planowany charakter zagospodarowania terenu, a także przeznaczenie terenu w oparciu o miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, jeżeli taki został uchwalony. Analizowano możliwość wystąpienia oddziaływania w zakresie: hałasu, zanieczyszczeń powietrza, wibracji, oddziaływania na środowisko gruntowo-wodne przy uwzględnieniu czasu trwania oddziaływania. Analizie poddawano również, przedstawiane możliwości

techniczne, technologiczne i organizacyjne zapobiegania oraz ograniczenia wpływu tych przedsięwzięć na środowisko, w tym zdrowie ludzi.

W roku 2023 wydano:

- 31 opinii, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko.

W 8 przypadkach wyrażono opinię o obowiązku przeprowadzenia takiego postępowania oraz określono zakres raportu (dotyczyły one m.in.: rozbudowy lub budowy: gospodarstw rolnych, eksploatacji odkrywkowej złoża kruszywa, punktów zbierania odpadów, farmy fotowoltaicznej, zakładów produkcyjno-magazynowych, a także kabiny lakierniczej).

W 23 przypadkach odstąpiono od potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a dotyczyły one w znaczącej większości: budowy farm fotowoltaicznych, budowy budynków mieszkalnych - jedno i wielorodzinnych, budowy dróg, rozbudowy gospodarstw rolnych, budowy biogazowni, budowy, przebudowy, rozbudowy i rozbiórki oczyszczalni ścieków, budowy instalacji na olej opałowy, modernizacji i rozbudowy instalacji do produkcji odlewów z metali kolorowych oraz zmian sposobu użytkowania obiektów magazynowych, a także zbierania i magazynowania odpadów.

Na kolejnym etapie postępowania, czyli przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach uzgodniono warunki realizacji dla 10 planowanych przedsięwzięć, polegających m.in. na budowie, rozbudowie lub przebudowie: instalacji do przetwarzania odpadów gumowych, instalacji do chowu drobiu, elektrowni fotowoltaicznej, gospodarstw rolnych, tuczarni, stacji paliw z budynkiem handlowo-usługowym, przetwarzania odpadów gruzu.

3. W związku z wpływem w okresie sprawozdawczym 13 wniosków o uzgodnienie warunków zabudowy oraz 3 wniosków o uzgodnienie dla lokalizacji inwestycji celu publicznego dla określonych inwestycji Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie stosownie do zapisu art. 3 ust. 1a ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r., poz. 338 ze zm.) oraz art. 53 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.) dokonał przedmiotowego uzgodnienia i wydał postanowienia na rzecz wnioskującego organu administracyjnego. Wnioski te

dotyczyły planowanych inwestycji polegających m.in. na budowie strzelnicy, budynku magazynowo warsztatowego wraz z częścią socjalną, budynku handlowo-usługowego, budynków mieszkalnych, rozdzielczej sieci wodociągowej, sieci kanalizacji sanitarnych, farmy fotowoltaicznej, wiaty oraz piaskarki-śrutownicy zawieszkowej. W sprawie dwóch postanowień zostały złożone zażalenia do Wielkopolskiego Państwowego Inspektora Sanitarnego. Oba zaskarżone postanowienia zostały uchylone w całości i postępowanie przed organem I instancji zostało umorzone. Zgodnie z dokonaną analizą organ II instancji stwierdził, iż zgodnie z treścią art. 53 ust. 5 zdanie 2 w związku z treścią przepisu art. 64 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r., poz. 977 ze zm.) w przypadku nie zajęcia stanowiska przez organ uzgadniający w terminie 2 tygodni od dnia doręczenia wystąpienia o uzgodnienie - uzgodnienie uważa się za dokonane.

4. Ważną rolę w zapewnieniu ochrony zdrowia ludzi odgrywa również prawidłowe zaprojektowanie obiektu budowlanego, a także jego wykonanie. Przy uzgadnianiu dokumentacji projektowej zwrócono szczególną uwagę na fakt, czy dla planowanego zakresu i programu funkcjonowania obiektu zostaną spełnione wymagania określone w przepisach szczegółowych obowiązujących dla poszczególnych działalności, wynikających z ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r., poz. 682 ze zm.). W analizowanym okresie do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Śremie wpłynął 1 wniosek o uzgodnienie dokumentacji projektowej pod względem spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r., poz. 338 ze zm.). Przedmiotowa dokumentacja to projekt technologiczny pralni zakładowej.

Przy uzgadnianiu przedłożonej dokumentacji projektowej oceniane były rozwiązania w aspekcie zagwarantowania odpowiednich warunków higieniczno-sanitarnych w miejscach pobytu ludzi poprzez zastosowanie m.in.: prawidłowej funkcjonalności pomieszczeń oraz warunków techniczno-użytkowych pomieszczeń, prawidłowej wymiany powietrza w poszczególnych pomieszczeniach, zapewnienia dostępności światła dziennego w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, a także zapewnieniu rozwiązań dotyczących krzyżowania dróg w projektowanym obiekcie.

5. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 26 kontroli.

Na podstawie spisanych protokołów kontroli dokonano odbioru 25 obiektów, w tym 24 obiekty zostały odebrane w związku z wpłynięciem zawiadomień o zakończeniu budowy, rozbudowy lub przebudowy od inwestorów, na których nałożono obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego zgodnie z art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r., poz. 682 ze zm.). Odbiory przeprowadzane były wspólnie z pracownikami nadzoru bieżącego, którzy przejmują nadzór nad obiektem z chwilą rozpoczęcia działalności. W związku z powyższym dokonano odbioru:

- **8** obiektów, nad którymi sprawuje nadzór higiena pracy (zakład produkcyjny, zakład produkcyjno-magazynowy elektrolitu, budynek biurowo-socjalny, budynki usługowe, budynek produkcyjno-magazynowy, obiekt przemysłowy, budynek usługowo-magazynowy, stacja paliw);
- **1** obiektu, nad którym nadzór sprawuje higiena komunalna (hala widowiskowo-sportowa),
- **3** obiektów, nad którymi sprawuje nadzór higiena żywności i żywienia (ośrodek reumatologiczny, budynek handlowo-usługowy, zakład produkcji kanapek),
- **2** obiektów, nad którymi sprawuje nadzór higieny dzieci (przedszkole, poradnia psychologiczno-pedagogiczna),
- **10** obiektów, które nie podlegają bieżącemu nadzorowi (budynki mieszkaniowe wielorodzinne, centrum sportowo-strzeleckie, budynek użyteczności publicznej, świetlica wiejska ze strażnicą OSP, budynek usługowy o funkcji handlowej).

Rys. 1. Sala widowiskowo-sportowa

Rys. 2. Budynek mieszkaniowy wielorodzinny

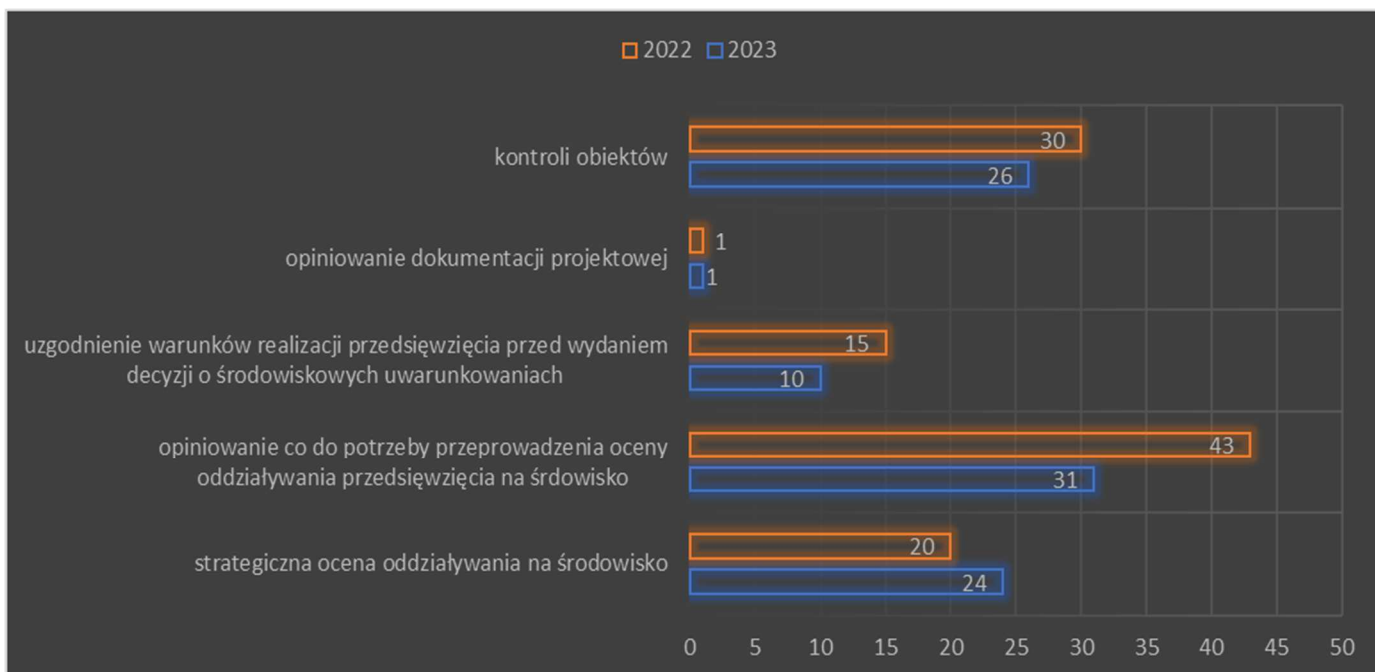
Rys. 3. Budynek usługowo-warsztatowy

Jedna kontrola odnosiła się do wniosku złożonego na podstawie przepisów odrębnych i dotyczyła obiektu budowlanego przeznaczonego do wykonywania

koncesjonowanej działalności gospodarczej dotyczącej spełnienia wymagań określonych w przepisach sanitarnych przed wydaniem zaświadczenia zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 1743). Natomiast jedna kontrola dotyczyła rekontroli obiektu w celu sprawdzenia usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli.

W związku z dokonaniem odbioru obiektów użyteczności publicznej w 2023 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie wydał 24 opinie sanitarne dotyczące złożonych zawiadomień o zakończeniu budowy z art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r., poz. 862 ze zm.) stwierdzających spełnienie wymagań higienicznych i zdrowotnych.

W ramach działalności Stanowiska Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w Śremie, w roku 2023 wystawionych zostało również 27 decyzji rachunkowych (pobierano opłaty za czynności realizowane przez zapobiegawczy nadzór sanitarny zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w tym za uzgodnienie dokumentacji projektowej). Ponadto zajęto stanowisko w ramach współpracy z innymi instytucjami i interesantami oraz wydano zaświadczenie dla obiektu przeznaczonego do wykonywania koncesjonowanej działalności gospodarczej dotyczącej spełnienia wymagań określonych w przepisach sanitarnych zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 1743).

Rys. 4 Działalność Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w 2022-2023 r.

Podsumowując, należy stwierdzić, że rola Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w Państwowej Inspekcji Sanitarnej, choć różni się od działań innych komórek organizacyjnych, jest bardzo ważnym ogniwem realizowanych zadań dla społeczności lokalnej. W roku sprawozdawczym do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Śremie wpłynęła większa liczba wniosków dotyczących zajęcia stanowiska w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko niż w roku 2022. Z danych zawartych w sprawozdaniu wynika, iż na terenie powiatu śremskiego w roku 2023 r. zostało złożonych mniej wniosków o przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Dokonano mniej odbiorów obiektów, a ilość uzgodnień dokumentacji projektowej pozostała bez zmian.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że zapobiegawczy nadzór sanitarny realizował działania z zakresu współpracy z organami nadzoru budowlanego oraz samorządami terytorialnymi. Dotyczyła ona w szczególności: rozpatrywania spraw na etapie uzgadniania uwarunkowań środowiskowych planowanych przedsięwzięć, uzgadniania warunków zabudowy oraz dokonywania odbiorów.

VIII. Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia

Działalność oświatowo-zdrowotna prowadzona w PSSE w Śremie w znacznej części była kontynuacją przedsięwzięć realizowanych w roku 2022 bądź wcześniejszych latach.

1. Interwencje programowe (w tym programy krajowe)

1.1. „Trzymaj Formę” (program krajowy)

Celem Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „Trzymaj Formę!” jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.

W roku szkolnym 2022/23 została ogłoszona XVII edycja programu, do którego przystąpiło 30 szkół podstawowych powiatu śremskiego. Program został zrealizowany w 88 klasach, koordynowało go 101 nauczycieli dla 1840 uczniów, a wspomagało 787 rodziców.

Podczas realizacji programu koordynatorzy szkolni współpracowali min. z placówkami służby zdrowia, z sołtysami, z Policją, z Miejsko-Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej, Miejsko - Gminnymi Komisjami ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nadleśnictwem, kołami gospodyń wiejskich, Strażą Pożarną, urzędami miast i gmin, dietetykiem. Realizując program szkoły zwiększały aktywność fizyczną uczniów min. poprzez: organizowanie zawodów sportowych, udział uczniów w turniejach i zawodach międzyszkolnych, organizowaniu dodatkowych zajęć ruchowych/sportowych. Szkoły angażowały się także w poprawę nawyków żywieniowych poprzez organizację zajęć, pokazów i warsztatów kulinarnych, przeprowadzanie z rodzicami konsultacji dotyczących istoty problemu właściwego odżywiania, organizowanie zajęć praktycznych i warsztatów z edukacji konsumenckiej, spożywanie wspólnie drugiego śniadania, układania jadłospisów zgodnie z zasadami zbilansowanej diety czy organizowaniu spotkań z ekspertami lub specjalistami z zakresu żywienia.

Dodatkowo w szkołach realizowane były w ramach programu projekty edukacyjne - rozkodowujemy etykiety i jesteśmy świadomymi konsumentami, udzielania pierwszej pomocy, przygotowanie plakatów o tematyce ekologicznej, tradycyjne żywienie

różnych narodów, zdrowie psychiczne i jego wpływ na dietę – czym są zaburzenia odżywiania, poznawanie problemów żywieniowych współczesnego świata, przedstawienie uczniom zalet popołudniowej aktywności fizycznej i jej wpływ na zdrowie.

Pracownik PSSE w Śremie przeprowadził 3 szkolenia dla szkolnych koordynatorów programu „Trzymaj Formę!”, w których uczestniczyło 17 osób.

Przeprowadzono 21 wizytacji placówek realizujących powyższy program.

W ramach programu odbyła się XI edycja Konkursu wiedzy o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę!”, w którym brała udział jedna szkoła, a dwie uczennice zakwalifikowały się do II etapu Konkursu.

1.2 „Bieg po zdrowie” (program krajowy)

Głównym celem programu jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego oraz zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

Rok szkolny 2022/23 to VII edycja programu dedykowanego dla uczniów klas IV. W projekcie wzięło udział 20 szkół (35 klas), 742 uczniów oraz 556 rodziców. Zostały przeprowadzone wizytacje realizacji programu w 15 placówkach. Do szkół rozdysponowano również materiały edukacyjne do realizacji programu w liczbie 210 sztuk. Pracownik PSSE w Śremie przeprowadził dwa szkolenia dla szkolnych koordynatorów programu, w których uczestniczyło 13 osób.

Ważnym elementem jest budowanie w młodym człowieku zachowań asertywnych i poczucia własnej wartości w obliczu fałszywych przyjaźni i koleżeństwa, które często prowadzą do negatywnych nawyków i przyzwyczajzeń. Podczas zajęć dzieci wzmacniały zarówno poczucie własnej wartości jak i były zachęcane do świadomych wyborów związanych ze zdrowiem. Wiedza z zakresu zdrowego stylu życia okaże się niezwykle przydatna i wpłynie na asertywne zachowania uczniów w przyszłości.

1.3 „Czyste powietrze wokół nas” (program krajowy)

Przedszkolny program edukacji antytytoniowej dla dzieci pięcio- i sześciolletnich i ich rodziców, którego głównym celem jest zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci dotyczących ochrony własnego zdrowia w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi.

W roku szkolnym 2022/23 chęć realizacji programu wyraziło 30 przedszkoli oraz szkół podstawowych z oddziałami zerowymi. Programem objętych zostało 1029 dzieci i 776 rodziców, w tym: 571 dzieci sześciolletnich, 313 dzieci pięcioletnich oraz 145 dzieci innych grup wiekowych. Przeprowadzono 30 narad oraz 28 wizytacji realizacji programu. Pracownik PSSE w Śremie przeprowadził działania edukacyjne wśród dzieci ukierunkowując je na źródła i rodzaje dymu poprzez obserwację w środowisku. Omówiono lokalizację różnych źródeł dymu oraz przyczyny wydobywania się dymu, porozmawiano na temat szkodliwości dymu tytoniowego oraz skutków palenia papierosów – uczestniczyło 65 dzieci.

1.4 „ARS, czyli jak dbać o miłość?” (program krajowy)

Program realizowany jest w ramach profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych, którego celem jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym.

Celem jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. Wyjątkowość tego programu polega na nowoczesnym podejściu do profilaktyki uzależnień. W programie nie skupiono się na negatywnych skutkach zdrowotnych używania substancji psychoaktywnych, ale na wartościach uznawanych przez młodych ludzi za ważne, takich jak miłość, rodzina, bezpieczeństwo, i o tym jak nadużywanie tych substancji może negatywnie wpływać na te wartości. Do realizacji programu w roku szkolnym 2022/23 przystąpiło 6 szkół ponadpodstawowych powiatu śremskiego - uczestniczyło w nim 398 uczniów.

1.5 „Wybierz życie – pierwszy krok” (program krajowy)

Program edukacyjny skierowany jest dla uczniów szkół ponadpodstawowych dotyczący profilaktyki raka szyjki macicy, który jest drugim, co do częstości nowotworem złośliwym narządów płciowych u kobiet.

Celem głównym programu jest zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy poprzez stosowanie profilaktycznych zachowań wśród młodzieży.

Celem szczegółowym jest zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu, podniesienie świadomości o czynnikach zwiększających ryzyko raka szyjki macicy (profilaktyka pierwotna

i wtórna) oraz motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie.

Program realizowany jest poprzez pogadanki, szkolenia, wykłady, prelekcje, prezentacje multimedialne, quizy o przedmiotowej tematyce oraz prowadzenie edukacji w oparciu o scenariusze zajęć z poradnika programu, imprezy prozdrowotne, gazetki szkolne. Do programu w roku szkolnym 2022/23 przystąpiły 2 szkoły - działaniem objętych zostało 197 uczniów. Koordynatorzy szkolni uczestniczyli w szkoleniu on-line przeprowadzonym przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Poznaniu we współpracy z Fundacją „Gwiazda Nadziei”.

Do szkół rozdystrybuowano 500 szt. materiałów edukacyjnych do realizacji programu w placówkach.

1.6 „Mamo, Tato – co Wy na to?” (program wojewódzki)

Program edukacyjny dedykowany dzieciom w wieku przedszkolnym (5-6 lat) oraz ich rodzicom i opiekunom. Celem programu jest zwrócenie uwagi na specyfikę rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których one doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy.

Rok szkolny 2022/23 był piątą edycją programu i uczestniczyło w nim 29 placówek przedszkolnych (w tym filie i punkty przedszkolne) oraz 14 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Programem zostało objętych 1375 przedszkolaków oraz rodzice w liczbie 1104 osób. Do realizacji programu zostały rozdystrybuowane materiały edukacyjne w postaci kolorowych broszur - 757 sztuk oraz odbłaski – 54 szt. Przeprowadzono wizytacje realizacji programu w 26 placówkach. Pracownik PSSE przeprowadził cztery zajęcia edukacyjne w ramach programu z zakresu prawidłowych zasad higieny jamy ustnej, gdzie zademonstrowano technikę prawidłowego mycia zębów – w zajęciach uczestniczyło 68 osób.

Pracownik PSSE w Śremie przeprowadził 2 szkolenia dla przedszkolnych/szkolnych koordynatorów programu, w których uczestniczyły 24 osoby z 23 placówek.

Przeprowadzono 11 narad oraz 30 wizytacji realizacji programu.

1.7 „Skąd się biorą produkty ekologiczne (program krajowy)

Rok szkolny 2022/2023 to III edycja programu, który skierowany jest do dzieci w wieku 5-6 lat uczęszczających do przedszkoli.

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych

lat. Głównym założeniem programu jest zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne, kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych, propagowanie zdrowego stylu życia, zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych.

W programie na terenie powiatu śremskiego program został zrealizowany przez 48 realizatorów przedszkolnych w 23 przedszkolach, w którym uczestniczyło 751 przedszkolaków oraz 349 rodziców. Przeprowadzono 21 wizytacje dotyczące realizacji programu w placówce.

Pracownik PSSE w Śremie przeprowadził dwa szkolenia grupowe dla przedszkolnych/szkolnych koordynatorów programu, w których uczestniczyły 24 osoby oraz przeprowadził 4 indywidualne szkolenia, w których uczestniczyło 8 osób.

Program cieszył się dużym zainteresowaniem w placówkach - dzieci dowiedziały się jak powstają produkty ekologiczne, jak wygląda unijny znak EKO, jak się zdrowo odżywiać, jak przestrzegać higieny, co to jest talerz zdrowego żywienia, jak ważna jest aktywność fizyczna. Został podniesiony poziom wiedzy dorosłych (rodziców/opiekunów) na temat produktów ekologicznych i zdrowego/prawidłowego odżywiania dzieci, uświadomiono ich rolę w rozwoju własnego dziecka - zaangażowanie rodziców w przygotowywanie codziennie zdrowych posiłków, wykluczenie słodczy lub zmniejszenie ilości produktów o dużej zawartości cukru. Zachęcano do kupna produktów ekologicznych, do bycia świadomym konsumentem. W ramach programu przeprowadzono Konkurs „Eko jest lepsze” skierowany do dzieci w wieku 5-6 lat, którego zadaniem było przygotowanie i przedstawienie teatryku kukielkowego na temat produktów ekologicznych i promowania zdrowego stylu życia. Na konkurs wpłynęły 3 prace, fundatorami nagród byli Śremski Ośrodek Kultury, Muzeum Śremskie w Śremie, Kwaciarnia J. Górkiewicz-Woźniak, PSB Mrówka oraz PSSE w Śremie, a podsumowanie Konkursu odbyło się w Klubie „Relax” Spółdzielni Mieszkaniowej w Śremie. Praca, która zajęła I miejsce w konkursie powiatowym z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Masłowie - Przedszkole w Wieszczyźnie została wyróżniona w etapie wojewódzkim Konkursu.

1.8 „Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS” – w ramach przedmiotowego programu zostały zrealizowane następujące działania:

1.8.1 Akcja „Bezpieczne Walentynki”

W szkołach zorganizowano prelekcje, pogadanki, filmy, konkursy, testy, gazetki.

W jednej ze szkół pracownik OZiPZ PSSE w Śremie przeprowadził pogadankę (prezentacja multimedialna), w trakcie której poruszono kwestie związane z profilaktyką zakażeń HIV oraz chorób przenoszonych drogą płciową. Przekazano informacje dotyczące epidemiologii zakażeń HIV/AIDS na świecie i w Wielkopolsce, poinformowano o możliwości wykonania bezpłatnych testów w kierunku HIV w pkt PKD. Uczniowie zostali również poinformowani o chorobach przenoszonych drogą płciową (STIs) – uczestniczyło 60 osób.

Odbyła się 1 narada dotycząca przedmiotowej tematyki z higienistkami szkolnymi – przekazano materiały oświatowo-zdrowotne w liczbie 125 sztuk.

Przekazano do szkół ponadpodstawowych materiały oświatowo-zdrowotne (broszury) dotyczące HIV/AIDS oraz chorób przenoszonych drogą płciową w liczbie 505 szt.

W Akcji „Bezpieczne Walentynki” uczestniczyło 2338 uczniów szkół ponadpodstawowych powiatu śremskiego.

1.8.2 Światowy Dzień AIDS

W szkołach przeprowadzono pogadanki, prezentacje multimedialne, uczniowie obejrzeli filmy, przygotowano gazetki informacyjne, lekcje informacyjne dotyczące HIV/AIDS, przeprowadzono szkolne konkursy wiedzy o AIDS, wykonywano plakaty, uczniowie uczestniczyli w warsztatach - uczestniczyło 1589 osób.

Przeprowadzono 1 szkolenie dla pielęgniarek medycyny szkolnej oraz 2 szkolenia dla nauczycieli z zakresu HIV/AIDS oraz chorób przenoszonych drogą płciową, w których uczestniczyło łącznie 31 osób, po szkoleniu przekazano materiały.

Przesłano informację o Kampanii „Jedyny taki test” do 15 placówek służby zdrowia.

Przesłano informacje do 7 szkół ponadpodstawowych o Europejskim Tygodniu Testowania informując o hasle Kampanii „Testuj. Lecz. Zapobiegaj”.

1.8.3 Konkurs na zmontowanie rolki pt. „Nie daj szansy AIDS”

Konkurs na samodzielne nagranie i zmontowanie rolki (reels) na media pod tytułem „Nie daj szansy AIDS” został ogłoszony we wszystkich 7 szkołach powiatu śremskiego.

Zostały zgłoszone 3 prace z 2 szkół. Na etapie szkolnym udział wzięło 7 uczniów.

Praca laureata I miejsca etapu powiatowego została przekazana na etap wojewódzki konkursu. Organizatorami konkursu etapu powiatowego byli: Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Śremie, Starostwo Powiatowe w Śremie, Śremski Ośrodek Kultury, Klub „Relax” Spółdzielni Mieszkaniowej.

20 listopada 2023. w Klubie „Relax” Spółdzielni Mieszkaniowej w Śremie odbył się finał powiatowego konkursu. Uczestniczyło w nim ok. 50 osób, laureatom nagrody wręczyli przedstawiciel Starostwa Powiatowego w Śremie, Dyrektor PSSE w Śremie oraz przedstawiciel Śremskiego Ośrodka Kultury.

1.8.4 Szkolenie Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra HIV

Celem Młodzieżowych Liderów Zdrowia jest kształtowanie umiejętności asertywnego zachowania, określenia ryzyka zakażenia HIV, wykorzystania zdobytej podczas szkolenia wiedzy do podejmowania racjonalnych decyzji, promowanie postaw szacunku wobec siebie i innych, odpowiedzialności w kontaktach międzyludzkich oraz akceptacji wobec zakażonych i chorych. Szkolenie przygotowuje przede wszystkim do pracy we własnym środowisku lokalnym - rodzina, szkoła, znajomi.

Zostały przeprowadzone sześciogodzinne warsztaty dla uczniów klas II szkół ponadpodstawowych powiatu śremskiego, w których uczestniczyło 16 uczniów z trzech szkół ponadpodstawowych (zaproszenie do udziału w warsztatach zostało skierowane do wszystkich szkół ponadpodstawowych).

1.9. Realizacja programu: „Znamię? Znam je!”

Program edukacyjny dedykowany uczniom szkół ponadpodstawowych. Celem jego jest budowanie wśród młodzieży świadomości na temat zagrożeń wynikających z zachorowalności na czerniaka oraz edukacja na temat profilaktyki i wczesnego wykrywania tego nowotworu. W trakcie lekcji młodzież dowiaduje się o istotności regularnego samobadania skóry, potrzebie unikania nadmiernego opalania się i zasadach ochrony przed promieniowaniem słonecznym i UV.

Program roku szkolnym 2022/23 był realizowany w 6 szkołach ponadpodstawowych dla 2629 uczniów w 98 klasach. Koordynatorzy programu uczestniczyli w szkoleniu on-line przeprowadzonym przez Wojewódzka Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Poznaniu we współpracy z Fundacją „Gwiazda Nadziei”.

2. Interwencje nieprogramowe (w tym programy wojewódzkie)

2.1 Światowy Dzień Bez Tytoniu – program realizowany w ramach Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Corocznie dzień ten obchodzony jest 31 maja.

23 szkoły przekazały informacje zwrotne o przeprowadzonych działaniach w ramach ŚDbT, w których wzięło udział 4252 uczniów (2013 uczniów w szkołach podstawowych

i 2239 uczniów w szkołach ponadpodstawowych). Formy realizowanych działań w szkołach to min.: pogadanki, filmy, gazetki ściennie, prezentacje multimedialne, prace w grupach, karty pracy, test wiedzy, plakaty, prace plastyczne, przesłanie informacji na idzienniku do rodziców.

Przeprowadzenie przez pracownika OZiPZ dwóch pogadanek w szkołach ponadpodstawowych, w których uczestniczyło 251 uczniów i nauczycieli – przedstawiono wpływu palenia papierosów i e-papierosów na organizm człowieka, aspekty zdrowotne, społeczne, ekonomiczne i etyczne palenia tytoniu. Główna uwaga skupiła się na kluczowych przesłaniach obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu - „Uprawiaj żywność, nie tytoń” – o praktykach biznesowych firm tytoniowych, o tym co WHO robi, aby zwalczać epidemię palenia tytoniu oraz o tym, co ludzie na całym świecie mogą zrobić, aby domagać się prawa do zdrowia i zdrowego życia, i do ochrony przyszłych pokoleń o konsekwencjach uprawy tytoniu dla zdrowia rolników, planety i wszystkich ludzi oraz o kryzysie żywnościowym..

2.2 Konkurs na lapbooka pod hasłem „Palić, nie palić – oto jest pytanie?”

Celem konkursu było propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od palenia tytoniu i inhalowania e–papierosów, promowanie niepalenia i nieużywania e-papierosów szczególnie w środowisku młodzieży szkolnej.

W wyznaczonym terminie do PSSE w Śremie wpłynęło 16 prac. W etapie szkolnym wzięło udział 131 uczniów klas V szkół podstawowych, co stanowi 19,4% wszystkich uczniów klas V. Wszyscy uczestnicy Konkursu otrzymali nagrody, których fundatorami byli: Urząd Miejski w Śremie, Urząd Miasta i Gminy w Dolsku, Urząd Gminy w Brodnicy, Śremski Ośrodek Kultury, PSSE w Śremie. Praca laureata etapu powiatowego konkursu została przesłana na etap wojewódzki konkursu.

2.3 Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu – program realizowany w ramach Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Corocznie święto obchodzone jest w trzeci czwartek listopada.

Podczas działań w szkołach wzięło udział 2818 uczniów - formy realizacji to min.: pogadanki, filmy, gazetki ściennie, prezentacje multimedialne, prace w grupach, karty pracy, test wiedzy, plakaty, prace plastyczne, przedstawienia oraz przesłanie informacji na i-dzienniku do rodziców.

Pracownik OZiPZ przeprowadził pogadanki w dwóch szkołach ponadpodstawowych, w których uczestniczyło 317 uczniów i nauczycieli – przedstawiono wpływu palenia

papierosów i e-papierosów na organizm człowieka, aspekty zdrowotne, społeczne, ekonomiczne i etyczne palenia tytoniu.

Zorganizowanie spotkania z członkiniami Koła Gospodyń Wiejskich w Kołacinie przeprowadzono pogadankę dotyczącą szkodliwości palenia tytoniu i inhalowania e-papierosów – uczestniczyło 19 osób.

W Urzędzie Miasta w Śremie zorganizowano stoisko informacyjne mające na celu przybliżenie osobom odwiedzającym Urząd zapoznanie się z tematyką szkodliwości palenia, przekazywano materiały informacyjne oraz gadżety - uczestniczyło ok. 40 osób.

2.4 Realizacja programu „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Celem jest uzasadnienie i wzmocnienie postaw zobowiązujących do niepalenia, ukazanie funkcjonowania ludzkiego organizmu i jego potrzeb, a przede wszystkim konieczność odpowiedniego odżywiania i czystego powietrza, przekazanie wiadomości o zachowaniach asertywnych, uczenie się rozpoznawania swych zachowań oraz uświadomienie mechanizmów nacisku grupowego wraz z nauczaniem się sposobów odmowy, uczenie rozpoznawania odczuć przeżywanych w sytuacjach trudnych, uświadomienie mechanizmów konfliktu, jak również uczenie umiejętności radzenia sobie z problemami, uczenie umocnienia poczucia własnej wartości w zbudowaniu pozytywnego myślenia o sobie i kształtowania ważnych umiejętności w kontaktach z ludźmi.

Program dedykowany jest dla uczniów klas IV - VIII szkoły podstawowej. W roku szkolnym 2022/23 program realizowany był w 12 szkołach powiatu śremskiego, uczestniczyło w nim 844 uczniów i 144 rodziców. Przeprowadzono 9 wizytacji realizacji programu w placówkach.

2.5 Realizacja programu „Nie pal przy mnie proszę”

Program edukacji antytytoniowej przeznaczony dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej. Jego celem jest uporządkowanie i poszerzenie informacji na temat zdrowia: kształtowanie u dzieci postaw odpowiedzialności za własne zdrowie, uświadomienie, że palenie jest szkodliwe dla zdrowia, uwrażliwienie dzieci na szkodliwe oddziaływanie dymu papierosowego związane z biernym paleniem oraz wykształcenie u dzieci umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy inni przy nich palą. W roku szkolnym 2022/23 na terenie powiatu śremskiego w programie wzięło

udział 17 szkół podstawowych, uczestniczyło 789 uczniów oraz 405 rodziców. Przeprowadzono 17 wizytacji realizacji programu w placówkach.

2.4 Organizacja projektu „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra tytoń”

Celem projektu jest wzrost świadomości młodzieży w zakresie zagrożeń związanych z paleniem tytoniu i inhalowaniem e-papierosów, przekazanie wiedzy na temat szkodliwego wpływu palenia papierosów i inhalowania e-papierosów na organizm palacza i osób z jego otoczenia, wzbudzenie zainteresowania własnym zdrowiem i odpowiedzialności za zdrowie otoczenia, nauka zachowań asertywnych.

Przeprowadzone zostały 5-godzinne warsztaty dla uczniów klas VII szkół podstawowych. W szkoleniu uczestniczyło 15 uczniów. Zaproszenie wysłano do 5 szkół powiatu śremskiego, z oferty skorzystały 4 szkoły.

2.6 „Światowy Dzień Zdrowia”

W 2023 roku hasłem przewodnim ogłoszonym przez WHO było: **#ZdrowieDlaWszystkich #WHO75**.

WHO szacuje, że każdego roku ponad 13 milionów zgonów na całym świecie jest spowodowanych czynnikami środowiskowymi, których można uniknąć. W środku pandemii, zanieczyszczonej planety, nasilających się chorób, takich jak nowotwory, astma, choroby serca, Światowa Organizacja Zdrowia skupiła uwagę wszystkich ludzi na działaniach niezbędnych do utrzymania zdrowia ich oraz planety, a także wspierała ruch na rzecz tworzenia społeczeństw skupionych na dążeniu do poprawy swojego zdrowia. Działania w szkołach polegały min. na przeprowadzeniu pogadarek, wykładów, przygotowaniu gazetek ściennych, przygotowaniu plakatów, przeprowadzeniu akcji dotyczących zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej, wykonaniu pomiarów tętna, przeprowadzeniu gimnastyki na przerwach, założeniu ogródka z nowalijkami – w działaniach uczestniczyło 11641 osób.

2.7 Akcja „Bezpieczne wakacje”

Akcja miała na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci podczas ferii zimowych oraz wypoczynku letniego. W czasie Akcji przeprowadzono 30 porad, w których uczestniczyło 121 osób z kadry oraz przeprowadzono 30 pogadarek dla 1037 dzieci, które wypoczywały na półkoloniach, koloniach i obozach na terenie powiatu śremskiego.

W ramach działań poruszano tematykę związaną ze zdrowiem (szczególnie przestrzeganie zasad higieny - mycie rąk, zębów – instruktaż mycia), profilaktykę

palenia tytoniu, odżywianie, aktywność fizyczną, poruszano zagadnienia związane ze środkami zastępczymi – dopalaczami, energetykami oraz zakażeniami HIV i innymi chorobami przenoszonymi drogami płciowymi a także zagrożenia związane z cyberprzemocą oraz z zagrożeniami dotyczącymi wypoczynku np. na łonie natury, np. kleszczami. Z kadrą wypoczynku poruszono kwestie szczepień.

Powyższe kontrole przeprowadzone były razem z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Śremie.

2.8 Profilaktyka kleszczy

W ramach działań związanych z realizacją wojewódzkiego projektu edukacyjnego „Mały kleszcz – duży problem?” w roku 2023 na terenie powiatu śremskiego przeprowadzono 23 pogadanki dla uczestników i kadry kolonii, półkolonii i obozów, w których uczestniczyło 961 osób oraz 1 pogadankę dla seniorów z Klubie Seniora przy Towarzystwie Pomocy Potrzebującym im. Brata Alberta „Nadzieja” w liczbie 83 osób (działania przeprowadzone w Klubie Relax Spółdzielni Mieszkaniowej w Śremie). Przeprowadzono jedno szkolenie dla pielęgniarek medycyny szkolnej - 17 osób pt.: „Fakty i mity na temat kleszczy” związane z kleszczami zagrożenia oraz profilaktyka chorób odkleszczowych.

2.9 Realizacja projektu „Co kryją Twoje piersi?”

W roku 2023 przeprowadzona została I edycja projektu, którego celem było szybsze wykrywanie nowotworów piersi wśród mieszkańców powiatu śremskiego poprzez: dostarczenie wiedzy na temat profilaktyki raka piersi (prewencji oraz badań przesiewowych), dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących w/w badania na terenie woj. wielkopolskiego, motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie oraz uświadomienie zagrożenia zachorowania na raka piersi.

Przeprowadzono 8 szkoleń wspólnie z Towarzystwem Śremskich Amazonek, które skierowane zostały do uczniów i nauczycieli szkół ponadpodstawowych, Seniorów zrzeszonych w klubach seniorów, pracowników PSSE w Śremie oraz członkiń Kół Gospodyń Wiejskich, w których uczestniczyło 505 osób.

2.10 Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania

W roku 2023 przeprowadzono 27 pogadanek dla 766 uczestników. Podczas rozmów uświadamiano jak ważny dla ochrony i poprawy zdrowia jest właściwy styl życia

i prawidłowe odżywianie. Kształtowano postawy prozdrowotne, rozwijano odpowiednie nawyki żywieniowe wśród dzieci w wieku szkolnym, uczono nabycia umiejętności korzystania z informacji zamieszczonych na opakowaniach produktów spożywczych oraz zwiększenia aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży.

Ponadto w zakresie promocji zdrowego stylu życia i prawidłowego odżywiania PPIS dzięki Europejskiemu Urzędowi ds. Bezpieczeństwa Żywności prowadziła kampanię informacyjną „Wybieraj zdrową żywność” #EUChooseSafeFood, mającą na celu zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki (ze szczególnym uwzględnieniem misji EFSA) w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności w UE oraz zachęcenia obywateli do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych.

Kampania skierowana była do grupy odbiorców w wieku od 25 do 45 lat, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i młodych rodziców. Tematami ubiegłorocznej edycji kampanii były suplementy diety, higiena żywności (w tym tematyka chorób przenoszona drogą pokarmową) oraz znakowanie żywności z uwzględnieniem alergenów. Przeprowadzono 19 działań, w których uczestniczyło 147 osób.

2.11 Realizacja wojewódzkiego projektu edukacyjnego „Mam zdrowe zęby!”

W roku 2023 odbyła się pierwsza edycja realizacji wojewódzkiego projektu edukacyjnego pt. „Mam zdrowe zęby”, którego adresatami są dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Celem projektu jest budowanie właściwych nawyków i popularyzacja zasad poprawnej higieny jamy ustnej wśród dzieci w wieku wczesnoszkolnym, zwiększenie świadomości dzieci dotyczącej konieczności codziennej, systematycznej dbałości o zdrowie jamy ustnej i zębów, utrwalenie wiedzy dzieci na temat podstawowych zasad profilaktyki próchnicy oraz ukształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych dotyczących właściwej higieny jamy ustnej. Działania zostały przeprowadzone wśród uczniów klas I-III szkół podstawowych powiatu śremskiego w liczbie 231 osób, w 5 przedszkolach – uczestniczyło 197 przedszkolaków, podczas 23 różnych form wypoczynku - uczestniczyło 939 osób oraz podczas festynów i pikników.

W ramach realizacji projektu przeprowadzono Konkurs „Mój zębowy niezbędnik” na wykonanie pracy plastycznej. Skierowany był do uczniów klas I-III.

Informacje o Konkursie „Mój zębowy niezbędnik” zostały przesłane do wszystkich 25 szkół powiatu śremskiego. Do etapu powiatowego zgłoszono 32 prace z 11 szkół.

Organizatorami konkursu etapu powiatowego oraz fundatorami nagród byli: Urząd Miejski w Śremie, Urząd Miasta i Gminy w Dolsku, Urząd Gminy w Brodnicy, Śremski Ośrodek Kultury, Prywatna Praktyka Stomatologiczna Hofman, Pielęgniarski Ośrodek Medycyny Szkolnej BASISMED oraz PSSE w Śremie.

3. Współpraca

Działania oświatowo-zdrowotne były realizowane przy współpracy i wsparciu finansowym Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu, Starostwa Powiatowego w Śremie, Urzędu Miejskiego w Śremie, Urzędu Miasta i Gminy w Dolsku, Urzędu Gminy w Brodnicy, Śremskiego Ośrodka Kultury, Komendy Powiatowej Policji w Śremie, Pielęgniarskiego Ośrodka Medycyny Szkolnej „BASISMED”, Muzeum Śremskiego w Śremie, Klubu Relax Spółdzielni Mieszkaniowej w Śremie, Kwiaciarni J. Górkiewicz-Woźniak, PSB Mrówka, Prywatnej Praktyki Stomatologicznej Hofman, placówek oświatowych powiatu śremskiego, lokalnych mediów.

Należy wskazać, że wszystkie działania dotyczące organizowanych konkursów, przeprowadzanych szkoleń, pogadanek i innej działalności PSSE w Śremie były na bieżąco odnotowywane na stronie internetowej i Facebooku stacji. Ponadto o każdej powyższej formie aktywności PSSE były informowane lokalne media.

Jednocześnie placówki oświatowe w sierpniu są pisemnie informowane o propozycjach pracy w zakresie wychowania zdrowotnego i promocji zdrowia w danym roku szkolnym (przesyłane zostają aktualnie realizowane przez PPIS w Śremie wszystkie programy edukacyjne i zamierzenia z krótkim opisem).

IX. Działalność kontrolno-represyjna.

Porównanie prowadzonej działalności kontrolno-represyjnej w latach 2019-2023.

I.p.	Rodzaj podjętych działań	2019	2020	2021	2022	2023
1.	Liczba kontroli	1426	3480	5684	4815	1788
2.	Liczba pobranych prób do badań	377	221	276	342	269
3.	Liczba wydanych decyzji merytorycznych	203	1176	244	261	248
4.	Liczba wydanych decyzji płatniczych	232	138	187	261	214
5.	Liczba postanowień	20	11	21	22	45
6.	Tytuły wykonawcze	3	0	0	4	1
7.	Liczba nałożonych mandatów karnych	10	1	48	17	11
8.	Kwota nałożonych mandatów karnych	2550	500	3250	2850	3000

X. Wnioski końcowe.

1. W sposób ciągły prowadzone były działania mające na celu wczesne wykrywanie, zgłaszanie i zwalczanie chorób zakaźnych oraz stały nadzór nad nosicielami chorób zakaźnych.
2. Realizacja szczepień ochronnych utrzymuje się na porównywalnym poziomie do lat wcześniejszych.
3. Największy wzrost zachorowań stwierdzono w odniesieniu do ospy wietrznej i płonicy (szkarlatyny).
4. Najwięcej problemów występuje w zakładach obrotu żywnością i żywienia zbiorowego otwartego. Wynika to między innymi z braku dostatecznych kwalifikacji osób w nich zatrudnionych, wiedzy nt. zapewnienia bezpieczeństwa żywności, podstawowych zasad higieny, przepisów prawa żywnościowego, potencjalnych zagrożeń, a czasem braku nadzoru ze strony właścicieli.
5. Zauważa się tendencję do likwidowania małych sklepów spożywczych szczególnie na terenach wiejskich.
6. Stwierdzono pogarszanie się stanu sanitarno-technicznego obiektów z grupy mała gastronomia. Dotyczy to zjawisko głównie zakładów prowadzonych przez imigrantów z dalekiego wschodu. Prawdopodobnie wynika to z różnic kulturowych.
7. Główną przyczyną dyskwalifikowania próbek środków spożywczych było znakowanie niezgodne z obowiązującymi przepisami. Wskaźnik prób kwestionowanych za ten parametr wynosi 14,88%.
8. Wskaźnik obiektów żywności i żywienia niezgodnych od lat utrzymuje się na stosunkowo niskim poziomie m.in. dzięki wdrażaniu systemów jakości w przedsiębiorstwach), ale także systematycznym i konsekwentnym kontrolom prowadzonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej również w okresie letnim (wzmoczone kontrole weekendowe). Odnotowano nieznaczny spadek odsetka obiektów niezgodnych (o 1,58%) w porównaniu do 2022 r.
9. Liczba wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w porównaniu do roku ubiegłego zmniejszyła się o 1 i wynosi 11 wodociągów. W roku 2023 wyłączono z eksploatacji wodociąg publiczny w Małachowie, a sieć wodociągowa została przełączona i aktualnie zaopatrywana jest w wodę z wodociągu publicznego

Dolsk. Ponadto w ewidencji prowadzonej przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Śremie znajduje się podmiot dostarczający lub wykorzystujący wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej, należący do Ośrodka Szkolenia Sportowego FORREST w Brzedni.

10. W ocenie organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej wszystkie wodociągi na terenie powiatu śremskiego produkują wodę odpowiadającą wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Żaden z nadzorowanych wodociągów podobnie jak w roku ubiegłym nie został oceniony negatywnie.
11. Większość skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej oraz prowadzących działalność leczniczą przestrzegały zasad higienicznych i bezpieczeństwa sanitarnego.
12. Podobnie jak w latach wcześniejszych występowały pojedyncze uchybienia w skontrolowanych podmiotach, które zostały usunięte w oparciu o obowiązujące procedury administracyjne.
13. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 5 postępowań w sprawie chorób zawodowych i wydano 3 decyzji stwierdzających choroby zawodowe:
 - pylice płuc - 1,
 - przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym – 2oraz wydano 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.
14. Prowadzono ścisłą współpracę z pracodawcami i Wojewódzkim Centrum Medycyny Pracy w Poznaniu w zakresie sporządzenia oceny narażenia zawodowego u osób, co do których zachodziło podejrzenie o zachorowanie na chorobę zawodową.
15. Prowadząc bieżący nadzór nad zakładami pracy, w których występuje narażenia pracowników na czynniki szkodliwe (przekroczenia Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Natężeń) oceniano jakie działania związane z ochroną pracownika wdrażają pracodawcy.
16. W roku 2023 wydano 17 decyzji zarządzających, które zawierały 40 nakazów m. in.:

- przedstawić do wglądu pomiary czynników szkodliwych na stanowiskach pracy,
 - poprawić warunki techniczne na stanowiskach pracy,
 - poprawić warunki techniczne w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych,
 - uzupełnić dokumentację oceny ryzyka zawodowego o brakujące zagrożenie.
17. Prowadzono ścisłą współpracę z organami założycielskimi w odniesieniu do szkół i przedszkoli, co pozwoliło na bieżąco pozyskiwać niezbędne informacje przydatne w realizacji nadzoru nad ww. placówkami. Przekazywano również do tych organów dokumentację pokontrolną i administracyjną związaną z wydanymi decyzjami.
18. Wspólnie z Policją podejmowano działania prewencyjne dotyczące nadzoru nad wypoczynkiem dzieci i młodzieży.
19. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny realizował działania z zakresu współpracy z organami nadzoru budowlanego oraz samorządami terytorialnymi. Współpraca ta dotyczyła w szczególności rozpatrywania spraw na etapie uzgadniania uwarunkowań środowiskowych planowanych przedsięwzięć, uzgadniania warunków zabudowy oraz dokonywania odbiorów, zwłaszcza obiektów użyteczności publicznej.
20. W roku sprawozdawczym do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Śremie wpłynęła większa liczba wniosków dotyczących zajęcia stanowiska w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko niż w roku 2022.
21. Z danych zawartych w sprawozdaniu wynika, iż na terenie powiatu śremskiego w roku 2023 r. zostało złożonych mniej wniosków o przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Dokonano mniej odbiorów obiektów, a ilość uzgodnień dokumentacji projektowej pozostała bez zmian.
22. W roku 2022 kontynuowano realizację programów o zasięgu krajowym i wojewódzkim między innymi w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych.
23. Przy realizacji działalności nadzorowej jak również oświatowo-zdrowotnej, prowadzona jest ścisła współpraca z władzami samorządowymi i organami założycielskimi placówek nadzorowanych.

24. Działania prozdrowotne były realizowane przy współpracy i wsparciu finansowym Starostwa Powiatowego w Śremie, Urzędów Miejskich i Gminnych oraz Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu.
25. W licznych przedsięwzięciach współuczestniczyły Komenda Powiatowa Policji, lokalne media oraz Pielęgniarski Ośrodek Medycyny Szkolnej „BASISMED”.
26. Podejmowane w roku sprawozdawczym działania, były w dużym zakresie ukierunkowanych na dążeniu do poprawy stanu sanitarno-technicznego nadzorowanych placówek i obiektów.